

Стенографски дневник

НА

89. заседание

Петък, 20 юни 1947 г.

(Открито в 15 ч. 50 м.)

Председателствували подпредседателите Атанас Драгиев и Райко Дамянов. Секретари: Първа Димитрова и Тодор Тихолов.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	Стр.
Отпуски	367	
Приветствие на бюрото към присъстващата в ложите чехословашка делегация, начело с заместник-министра на външните работи г-н Клементис, която подписа културната спогодба	367	
По дневния ред:		
Проект-конституция на Народната република България. (Първо четене — продължение на разискванията и приемане)	368	
Говорил: Васил Коларов	368	
Предложение на народния представител д-р Иван Пашов да бъде отпечатана речта на председателя на Великото народно събрание и временен председател на републиката. (Приемане)	374	
Законопроекти: 1. За безплатните и с намалени цени къпаня в минерални и морски бани и калолечебници. (Първо и второ четене)	374, 375	
Говорили: м-р д-р Рачо Ангелов	375	
Пско Таков	375	
2. За временно преотстъпване в полза на Министерството на народното здраве имотите на манастира „Св. Кирил и Методи“ (бивш „Св. Крал“), находящ се в землището на с. Горна баня, Софийско. (Първо и второ четене)	376, 377	
Говорил: м-р д-р Рачо Ангелов	376	
3. За безплатните и с намалени цени пътувания и превози по българските държавни железници, Българското речно плаване, Българския морски флот и държавните автомобилни линии. (Първо и второ четене)	377, 378	
4. За изменение и допълнение на наредбата-закон за Столичната голяма община (Голяма София). (Първо и второ четене)	378, 379	
5. За отпускане народна пенсия на Стоян Костурков. (Първо и второ четене)	379, 380	
Говорили: Любен Боянов	379	
М-р д-р Иван Стефанов	380	
6. За увеличаване народната пенсия на Олга Янко Ст. Забунова. (Първо и второ четене)	380, 381	
7. За отпускане народна пенсия на Тамара Атанас Бендерева. (Първо и второ четене)	381	
8. За отпускане народна пенсия на Митка Бончева Вълчева — Димитрова. (Първо и второ четене)	381	
9. За отпускане народна пенсия на Ефросина Николаева Сполатбог, Елисавета Янкова Ал. Лаховска и на Иванка инж. Стефан Гецова. (Първо и второ четене)	381, 382	
10. За 4% държавен погасителен заем 1947 г. (Второ четене)	382	
11. За уреждане някои финансови въпроси на общините. (Второ четене)	383	
12. За изменение и допълнение на закона за горите. (Второ четене)	384	
13. За висшето образование. (Второ четене)	386	
14. За намаляване броя на кръчмите и ограничаване на пиянството. (Второ четене)	393	
Говорил: м-р-предс. Георги Димитров	395	
Предложение на министър-председателя Георги Димитров, Великото народно събрание да бъде във ваканция до 15 септември 1947 г. включително. (Приемане)	395	
Дневен ред за следващото заседание	395	

(В залата влиза временният председател на Народната република и председател на Великото народно събрание, Васил Коларов заедно с останалите членове на бюрото, посрещнати със ставане на крака и ръкоплескания от мнозинството)

Председателствувал Атанас Драгиев: (Звъни) Има нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: д-р Александър Георгиев, Александър Ковачев, Ангел Бъчваров, Асен Чапкънов, Васил Иванов Василев, Васил Петков Василев, Веселин Дашин, Георги Костов, Георги Кръстев, Георги Михайлов Добрев, д-р Георги Петков, д-р Георги Славчев, Гочо Грозев, Гочо Терзиев, Груди Атанасов, Грую Папукчиев, д-р Димитър Хаджиев, Димитър Панайотов, Дилю Тодоров, Елена Гаврилова, Жейка Хардалова, Живко Живков, Запаян Ташев, Захари Христов, Иван Басилев, Иван Димитров, Иван Ефтимов, Иван Делев, Иван Пешев, Иван Чуков, Илия Бояджиев, Йордан Попов, Йордан Ковачев, Любен Гумперов, Мигла Димитрова, Макра Гюлева, Марин Шиваров, Марин Маринов, Мата Тюркеджиева, Минчо Попов, Младен Биджов, Недялка Душкова, Никола Минчев, Никола Станев, Никола Палагачев, Никола Яцев, Нинко Стефанов, Петко Кунин, Петко Деков, Петър Бомбов, Петър Ковачев, Рада Ноева, Слави Пункаров, Сребро Иванов, Стамо Костадинов, Стефан Бакърджиев, Стойне Лисийски, Тано Цолов, Тодор Личев, Трифун Кунев, Хафуз Генджев, Христо Джонджоров, Цола Драгойчева, Юсип Еминов, Яни Янев, Янчо Георгиев и Янко Димитров).

Председателството е разрешило отпусък на следните г-да народни представители: Никола Стефанов — 1 ден, Павел Цолов — 1 ден, Стоян Жеков — 2 дена, Христо Джонджоров — 1 ден, д-р Георги Славчев — 1 ден, Ефрем Митов — 9 дни, Илия Бояджиев — 1 ден, Тодор Темев — 1 ден, Крум Милапов — 1 ден, Кръстю Николов — 2 дена, Костадин Русанов — 2 дена, Никола Т. Георгиевски — 2 дена, д-р Петър Дергилев — 1 ден, Андрей Пенев Денев — 2 дена, Асен Чапкънов — 4 дни, Петър Бабаков — 2 дена и Стойно Гяуров — 2 дена.

Постъпили са заявления за отпусък от следните г-да народни представители, които са се ползували досега с повече от 20 дни, за който отпусък следва да се иска съгласието на Събраниято:

Димитър Стоичков иска 5 дни отпусък. Моля ония г-да народни представители, които са съгласни да се разреши исканият отпусък, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събраниято приема.

Сабри Мехмедов иска 2 дена отпусък. Моля ония г-да народни представители, които са съгласни да се разреши исканият отпусък, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събраниято приема.

Димитър Нейков иска 9 дни отпусък. Моля ония г-да народни представители, които са съгласни да се разреши исканият отпусък, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събраниято приема.

Емил Антонов иска 3 дни отпусък. Моля ония г-да народни представители, които са съгласни да се разреши исканият отпусък, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събраниято приема.

Магда Тошкова иска 9 дни отпусък. Моля ония г-да народни представители, които са съгласни да се разреши исканият отпусък, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събраниято приема.

Марин Шиваров иска 2 дена отпусък. Моля ония г-да народни представители, които са съгласни да се разреши исканият отпусък, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събраниято приема.

Никола Станев иска 4 дни отпусък. Моля ония г-да народни представители, които са съгласни да се разреши исканият отпусък, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събраниято приема.

Вида Василева иска 11 дни отпусък. Моля ония г-да народни представители, които са съгласни да се разреши исканият отпусък, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събраниято приема.

Председателството прави предложение да се пререде дневният ред, като точка 16 стане точка първа и след това да следват другите точки, тъй както са в дневния ред.

Моля ония г-да народни представители, които са съгласни с това предложение на председателството, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събраниято приема.

Г-жи и г-да народни представители! Председателството има радостта и удоволствието да ви съобщи, че в ложите присъства чехословашката делегация на братско Чехословашко, която днес подписа културната спогодба между двесте славянски страни, Чехословашко и България. (Бюрото, министрите и всички народни представители от мнозинството и от опозицията стават прави и протължително бурно ръкоплескат. Възгласи: „Ура!“ Членовете на делегацията, които заемат централната ложа и в ред които личи министърът на изкуствата и информацията Димо Казасов, също ръкоплескат, станали прави).

Начело на делегацията стои заместник-министърът на външните работи г-н Клементис. В тяхно лице председателството от ваше име приветства братския чехословашки народ и изразява радостта си от заявяващите се стопански и културни връзки между България и Чехословашко. (Ръкоплескания)

Преминваме към точка първа от дневния ред:

Първо четене на проекта за конституция на Народната република България — продължение на разискванията.

Има думата председателят на Великото народно събрание г-н Васил Коларов.

Васил Коларов (к): (От трибуната. Посрещнат с бурни и продължителни ръкоплескания от бюрото, министрите и народните представители от мнозинството, станали прави) Г-жи и г-да народни представители! Ние сме към края на генералните дебати по проекта за бъдещата конституция на Народната република България, изработен от конституционната комисия.

Всички парламентарни групи получиха възможност да изложат надълго и широко и да обосноват своите становища по основните конституционни въпроси, на които разглежданият проект дава едно или друго решение.

Парламентарните групи на Отечествения фронт единодушно и безрезервно одобриха принципите, вложени в проекта на комисията. Разбира се, това не означава, че при повторното разглеждане на проекта не ще бъдат внесени никакви изменения. Вероятно е, че след всеотрицателното осветление на въпросите при генералните дебати ще бъдат внесени от комисията още такива, които ще подобрят и съвършенствуват сегашния текст.

Колкото се отнася до опозицията, нейното поведение не се отличава с последователност. Първоначално нейните представители в комисията проявяваха доста интерес към обсъждането на въпросите. Те даваха даже да се разбере, че са готови да сътрудничат при изработването на проекта. По-късно обаче те се дезинтересираха и с олимпийско спокойствие и безстрашие следяха дебатите — до колкото присъстваха на заседанията на комисията.

Работата се изясни вече през време на дебатите тук във Великото народно събрание. Опозицията реши да отхвърли изцяло проекта на комисията, като принципиално противен на нейните схващания, и да му противопостави друг, свой — което и направи г-н Никола Петков.

Прочее ние се намираме пред два различни проекта. Ние се разделяме на два противни лагера. Ръката, която г-н министър-председателят подаде за сътрудничество при отпелелени, понятии и приемливи за всеки честен опозиционер условия биде отблъсната. Вече това обстоятелство показва, колко искрени бяха ония опозиционни оратори, които ни говореха тук даже за съюз между работниците и селяните.

Проектът на г-н Никола Петков е прочее платформа за борба за живот и смърт срещу Отечествения фронт.

Един от мнозинството: Позор!

Христо Пунев (сЛ): Няма такова нещо.

Председателствуващ Атанас Драгиев: (Звъни)

Васил Коларов (к): Не се касае тук за един обикновен закон, а за основния закон на нашата Народна република. Петковци очевидно са решили, ако би им се усмихнало щастието да се настаят на властта, да свикат ново Велико народно събрание за приемане на техния проект. Те се готвят очевидно да анулират, да поставят кръст на всички съществени достижения на българския народ от 9 септември насам.

Петър Анастасов (сЛ): Това е партизанско обяснение.

Васил Коларов (к): Конституционната платформа на г-н Петков е замъглена с много фрази за демокрация и народовластие. Трябва да се измами народът. Но какъв е нейният истински смисъл и чия платформа е тя, това ни разшифрова г-н Личев. Останал без духовното ръководство на г-н Никола Петков, той изказа тук всичко, което му е на душата, и с една цинична откровеност изнесе възмущенията на всички тъмни сили, които конспирират против народната власт и мечтаят за реставрация на миналото.

Христо Пунев (сЛ): Нищо подобно!

Васил Коларов (к): Господата от дясно ще има да се позамислят, когато ще вземат становище към зловбата и клеветническата агитационна, антикомунистическа и антисъветска реч на г-н Личев. Г-жи и г-да народни представители! След обстоятелствените речи на моите колеги от партията на Отечествения фронт малко може още да се каже за осветляване на разискваните въпроси. Все пак позволете ми да се спра за допълнително разяснение на някои въпроси, които аз считам за съществени.

Почетото от опазитите, които взеха думата преди мене, засегнаха по-дълго или по-кратко въпроса: какво представлява търновската конституция? Ако аз също желая да спра вниманието ви върху този въпрос, то е защото г-да петковци, личевци, лудчевци се опитват да изковат от търновската конституция оръжие за борба срещу Отечествения фронт. Разбира се, истината е на страната на опазитите от тая страна (Сочи мнозинството), а не от оная страна (Сочи опозицията). Тя е на страната на ония, които с едни или други аргументи доказваха, че търновската конституция е силно остаряла и че е нужно да се изработи нова конституция в съгласие с новото време и с големите демократически завоевания на нашия народ.

Историята на търновската конституция, като признават нейния прогресивен за своето време характер, спират вниманието си главно върху въпроса: как и по какви съображения руският царизъм е дал съгласието си за един проект на една тъй либерална конституция и особено, по какви съображения той е допуснал, щото тоя либерален проект да бъде ревизиран от търновското учредително събрание в още по-демократически смисъл.

(В залата влиза министър-председателят Георги Димитров, посрещнат със ставане на крака и ръкоплескания от бюрото, министрите и народните представители от мнозинството)

Разбира се, това е важно да се знае. Но много по-важно е да бъде осветлено вътрешното положение на България в ония момент, да бъдат изяснени дълбоките промени, които се извършиха в страната и които несъмнено намериха отражение в търновската конституция. Защото, както тук биде изтъкнато, конституцията записва онова, което е вече придобито в живота. Тя не създава нещо ново, което не съществува в действителността. Така е, г-н Личев, въпреки Вашите гаври с народните завоевания, които очевидно Вам не се нравят.

Какви прочее бяха завоеванията на българския народ след руско-турската война? Ако сравним търновската конституция със съществуващите конституции в онова време, тя беше една от най-либералните, най-прогресивните. Тя беше по-либерална от сръбската, румънската и даже от гръцката, която най-много се доближаваше до нея. В много отношения тя беше по-напредничава и от конституциите в повечето от западноевропейските страни. Всеобщото, равно, пряко и тайно изборително право, което тя установи, не съществуваше още нито в Англия, нито в Белгия — да не говорим за Австро-Унгария и Германия, където въпреки скоро биде проведен антисоциалистическият закон. Почти във всички конституционни държави на Запад съществуваше такова реакционно учреждение като сенат, горна камара, палата на лордовете, каквото, както е известно, с голямо мнозинство търновското Учредително събрание се отказа да впише в българската конституция.

За да оценим придобивките на българския народ трябва да припомним още, че по онова време — а това беше след славянето на Парижката комуна — в Европа духаше силен реакционен вятър, който несъмнено окуражаваше и нашите консерватори в Учредителното събрание. Търновската конституция отговаряше на съотношението на силите, каквото съществуваше в току-що освободен България.

Още преди войната беше почнал у нас процесът на разпадането на едрата чифлишка собственост. Много чифлишки земи бяха изкупени от българските селяни и към времето на руско-турската война в България имаше вече един мощен слой от дребни земевладелци. Войната довърши тоя процес. Избягащите турски пани, султани, бегове побързаха да разпродадат чифлиците си на околните селяни, или те бяха чисто и просто загребени и поделени от последните. Едрите земевладения след войната останаха като изключение, без голяма относителна тежест върху икономиката на страната. С освобождението на България биде премахната също личната ангария и всяка друга лична зависимост на производителите.

Същият процес на разпадане на старите производствени отношения се извърши и в градовете. Премахването на турското военно-феодално господство нанес последен удар на разпадащите се еснафи и освободи промишления труд от феодалните окови.

Така България се създаде и оформи като страна на освободена от всякакви феодални тежести дребна поземлена собственост и на освободен от всякакви феодални ограничения труд на свободни производители. Руско-турската война не само освободи политически България но ускори и довърши социалната революция, която се извършваше в нейните недра.

Наистина старият режим имаше крепители в лицето на реакционните класи: едри земевладелци, чорбаджии, висше духовенство и други, но, първо, тяхното господство беше силно разклатено със събарянето на турската военно-феодална система и, второ, те бяха политически ударени и омаломощени от народната революция.

Това беше едно голямо преимущество на България пред нейните съседи, гдето имаше съхранили още огромни землени владения и едрите земевладелци представляваха голяма социална и политическа сила. Българският народ преживяваше период на голям национален подъем. Събонените обществени слоеве се мъчеха да спасят каквото можах от старото, но те не бяха в състояние да се противопоставят на победоносния народ.

При такива условия конституцията на българската млада държава не можеше да не бъде демократическа, т. е. съобразена с политическите и социални придобивки на огромното мнозинство от българския народ.

Някои истории утвърждават, че търновската конституция надминавала „политическия уровень“ на българския народ, той не бил тогава още „узрял“ за нея и пр. реакционни, идеалистически умувания. Тя уж била отражение само на схващанията на ограничена кръг напредничави интелигенция. В същност лявото, най-прогресивно крило на национал-освободителното движение искаше още по-радикални реформи. То искаше република и пр. Туй, което биде санкционирано в търновската конституция, съответствуваше на ония промени, които бяха извършени в България и бяха осъзнати от подавяващото мнозинство от народа.

Търновската конституция санкционира именно освободената от всякакви тежести и ограничения частна собственост, прокламира свободата на производителя, свободата на труда. Тя прокламира свободата и равнопоставеността на дребните производители, от каквито се състоеше грамадното мнозинство от българския народ. В това се заключаваша нейният демократически характер. Но България току-що беше стъпила по пътя на капиталистическото развитие. Нейното непосредствено бъдеще беше капитализмът, тя неминуемо трябваше

да мине през него, както това го доказва малко по-късно нашият учител димитър Улагоса, въпреки противните народнически, утопически утверждения.

Търновската конституция не само не спъваше развитието на капитализма, но, напротив, му даваше широк простор. По своето социално съдържание тя беше една либерално-буржоазна конституция. Тя освободи частната собственост от всякакви тежести и ограничения, но тя не можеше да спаси земята на дребния производител от експроприация и неговия труд от ограбване.

И наистина след освобождението започна масово разорение на задлъжнелите към шехвари дребни производители, чийто имоти минаваха в ръцете на техните кредитори. Бяха периоди, когато земите на селяните се продаваха на търг по 5 стотинки декарът, а цели земеделски стопанства заедно с къщите и добитъка им — по 200—300 лв. Селяните продаваха на земята своите произведения на безценни.

Търновската конституция прокламира свобода на земаяните и на труда, но тя не можеше да спаси занаятчиите от продаване и работниците от най-безчовечна експлоатация. Капитализмът маршируваше над развалините на старото синафство и над кестеле на въвлечените в фабричните жени и деца. Търновската конституция прокламира основните свободи и равнопоставяне на гражданите, но тя не можеше да премахне материалната и политическа зависимост на трущениите се от техните експлоататори, безправното и потисничеството, които все повече се засилваха. Макар и да не беше въведен омет, но експлоататорските класи смяха да завладеят Народното събрание и особено да си осигурят господстващо положение в държавата, благодарение на личния режим, установен от монархизма. Властта раздаваше клязъти, но-късно царят. Той сменяваше правителствата по свое усмотрение. Всяко ново правителство разпущаше Народното събрание и си избираше друга, угодна нему. Новото правителство управляваше дотогава, докато беше угодна на монарха, който го натърваше по свое усмотрение, назначаващо друго правителство и т. н. Под покрива на търновската конституция в управлението на държавата се спестяваха политическите котерии, в които командваха клязмишките и грабителски слоеве от буржоазията.

Но едновременно с това в дълбините на живота се извършваха важни промени. Разпалваше се жестока борба на трущениите се от градовете и селата против потисничеството и експлоатацията, против прекомерните данъци. Припомням ви селското движение против десетъка и данъчното ограбване, и работническото движение, стачките против безграничната експлоатация на труда и безправното. В процеса на тия масови народни движения израснаха Работническата партия и Земеделският съюз като защитници на интересите на огромното мнозинство от народа. (Ръкоплескания от мнозинството)

Ние имам високо търновската конституция, въпреки нейния буржоазен характер, въпреки нейните недостатъци, общи на всички буржоазни конституции и на най-либералните между тях, понеже със своите демократически постановления тя създаде легална основа за политическа просвета, за политическа ориентация и борба на трущениите се от градовете и селата. Когато тия народни организации станаха важен фактор в нормалното функциониране на личния режим биде спъване от намесата на народа, тогава дворцовата камарила и политическите котерии запратиха конституцията по дяволите и прибягнаха към бруталната сила, за да осигурят властта си. Военни преврати, брутално потъпкване на търновската конституция и даже нейното открито сусвандиране, изключителни режими, дворцово-фашистка диктатура — това бе истинската конституция, под която живяха нашата страна от 1923 г. до общонародното въстание на 9 септември 1944 г.

С всичките свои достоинства търновската конституция не можеше да осигури свободите и равнопоставяне на народа при новите условия. Тя не можеше да предпази нашата страна от бунта на монархо-фашистката реакция, тя не оказа оstarда за новото време, и нашата народ потърси и намери други конституционни гаранции за своите права и свободи.

Да искаш днес да възстановяваш търновската конституция, това означава да налягаш вода в мелницата на реакцията, тъй като историята показва, че търновската конституция не е в състояние да обуздае реакцията. Тя е лъжлива вода, която реакционерите могат да прегазят до колена. Да искаш днес възстановяването на търновската конституция, това означава да желаеш да унаможиш резултатите от дългогодишните борби на нашия народ, съпроводени със страдания и жертви, да желаеш да лишиш народа от трупалните, които той си създаде за своята държавна независимост, демократически свободи и икономическо и културно развитие.

Такава е смисълът на борбата, която опозиционните оратори в името на търновската конституция са обявили на проекто-конституцията от тая трибуна.

Г-жи и г-да народни представители! Не всички си дават точна сметка за дълбочината на промените, които се извършиха от 9 септември насам. Някои мислят, че на 9 септември е станала една обикновена смена на правителството, изкар и по насилствен начин. В същност от освобождението насам България не е преживявала такава дълбока политическа и социална промяна, както на 9 септември. Събитията през 1944 г. бяха революционни събития не само по своята външна форма, не само по средствата, които бяха пуснати в ход, но и по своето политическо и социално съдържание.

После първата световна война биде направен у нас опит с една често селска власт, която се мотивираше с това, че селското население в нас е прималяло болшинство. Тоя опит обаче излезе несполучлив даже под водителството на такава крупна фигура като Александър Стамболийски. Селското правителство беше лишено от гръбнак, какъвто можеше да бъде само съюзът между работниците и селяните. (Продължителни ръкоплескания от мнозинството) А такъв съюз до 9 юни 1923 г. не биде осъществен.

Качунават с паметта на Стамболийски, на Райко Даскалов и др. ония, които се наричат техни ученици, а на дело стават чужди на същите ония реакционни среди, които събориха с презрат привителството на Стамболийски и туряха кръст на неговото реформено противокapиталистическо дело. (Ръкоплескания от мнозинството) Нека неговите ученици прочетат речите му пред Народното събрание. Те са прощити с антикапиталистически дух. Стамболийски открито заявяваше, че когато дойде време да си отива от управлението, той ще предаде властта на гетшевици, тодоровци, буровци, а на Работническата партия. (Ръкоплескания от мнозинството)

И неговите пожелания се осъществиха. Днес министър-председател на България е председателят на Работническата партия Георги Димитров. (Бурни и продължителни ръкоплескания)

Стамболийски биле съборен, а Земеделският съюз биле разгромлен, понеже той беше вътрешно развален от агентите на монархизма и реакцията, които бяха се вмъкнали в неговата среда. (Ръкоплескания от мнозинството и възгласи „Варно!“) Нима ония, които и тук, отдалеч се кланат в името на Стамболийски, са слепи и не виждат, че агентите на реакцията отново са се промъкнали в такмата среда?

Един от опозицията: Кои са те?

Васил Коларов (к): За пръв път работниците и селяните действуваша като истински съюзници в септемврийското въстание в 1923 г., което някакви не се прави на г-и Личев. Въпреки поражение на въстанието, това беше едно голямо завоевание на трущениите се народ, което осигуряваше бъдещата победа. Целта на въстанието беше събаряне на фашистката диктатура и създаване на работническо-селско демократическо правителство. Тогава работническо-селското правителство беше единствената възможна форма на демократическа власт у нас.

В течение обаче на изминалите две десетилетия станаха съществени промени. Първо, създаде се у нас една немногочислена хищническа капиталистическа върхушка, тясно свързана с немските банки и тръстове, която се съюзи с дворцовата камарила и заедно с нея заграби властта, въздигна фашистката диктатура и свърза съдбата на България с тая на хитлеристка Германия.

Аз бих желал да напомня още, че през първата световна война възникнаха голям брой „нови милионери“, както се наричаха тогава, които в последствие се групираха в разни банки и акционерни дружества. А измежду тия последните скоро се издигнаха пет големи банки, които фактически дирижираха нашата икономика и нашите финанси и оказваха огромно влияние върху политиката на правителствата. Всички те бяха агенти на могъщи чужди концерни. През време на втората световна война германските банки удържаха връх и станаха безконтролни хази в България.

Като последиствие от това една значителна част от буржоазията и буржоазната интелигенция сама изпадна в подчинено положение и мина в противонемския и антифашистки лагер. Социалната база на антифашистката опозиция се значително разшири. Така се създаде Отечественият фронт, гръбнак на който си остана съюзът на работниците и селяните, но който обхваща всички здрави, честни, демократически, истински родолюбиви сили на българската нация.

На 9 септември 1944 г. дойде на власт Отечественият фронт. Монархизмът беше смъртоносно ударен. Републиката беше обещана като бъдеща форма на управление. Заедно с монархизма получи тежък удар и чуждите империалистически кръгове, които го използваха като проводник на своите хищнически домогательства.

Но от особено значение беше, че на 9 септември бидека смъкната от властта хищническите и паразитическите групи, които я бяха напълно завладели и я упражняваха като откровена фашистка диктатура.

След 9 септември властта мина в ръцете на огромното мнозинство от народа. Трущениите се от градовете и селата, които фактически бяха вън от властта, потиснати, преследвани, ограбвани, почти лишени от влияние върху държавните работи, станаха главната решаваща сила в управлението.

Прочее на 9 септември стана съществена промяна в социалната основа на държавната власт. За пръв път биде осъществено пълно единство между правителството и огромното мнозинство от народа. Да се събори днеш правителството на Отечествения фронт, това би означавало да се лиши от решаваща роля в управлението на държавата трущениите се от градовете и селата. Да се разбие Отечественият фронт, това би означавало да се извърши една по същество контра-революция.

Министър-председател Георги Димитров: Невъзможно!

Васил Коларов (к): Нека ония, които тъй лекомислено конспират срещу правителството на Отечествения фронт...

Един от опозицията: Няма конспирация.

Васил Коларов (к): ...и го събарят в своето въображение, имат това пред вид: 9 юни не ще се повтори вече! (Продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Г-жи и г-да народни представители! Каква е народната демокрация, която се осъществява от Отечествения фронт? Управлението на Отечествения фронт се поддържа на тригиги и атаки както от нашата опозиция, така и от известни международни среди, като управлението недемократично, даже тираническо, авторитарно. Проект-конституцията която обещаваше, също се атакува като такава, която щяла да възвръща ръцете на едно малцинство да диктуват върху над народа.

Г-н Личев повтори и потрети от тая трибуна, че бъдещата конституция щяла да бъде такава на една комунистическа диктатура. Дон Кихот, както е известно, стана международна знаменитост с борбата си срещу вятърните мелници. (Веселост. Ръкоплескания от мнозинството) Но Дон Кихот беше надарен с прекрасна, чувствителна душа. Той беше готов да се жертвува, за да помогне на страдащите. А николапетковци, петкостояновци, личевци, и пр., когато в пълно въоръжение обявяват война на нашия проект за конституция, не са нищо друго, освен изпълнители на политическото кръщение на банкрутиралите реакционни клики. (Ръкоплескания от мнозинството)

По-нататко е, че тия последните, които историята изхвърли на бунището, се нареждат под знамето на народовластие — в кавички — прибавят към политическа мимикрия, преобладават се в краската на окръжаващата ги среда, обявяват се за рицари на демокрацията — в кавички. Но демокрацията на николапетковци, пастуховци, мушановци, буровци е същата она „демокрация“, в името на която Цанков извърши преврата на 9 юни, провокира септемврийското въоръжено въстание и изкла 30.000 народни синове.

Най-откровен в това отношение беше г-н Личев. Той хвърли всякакво було, отрече всичката борба на българския народ за политически и стопански свободи, всичките негови завоевания от 9 септември насам и най-чиничко пое защитата на реакцията.

Демокрацията, която биде установена на 9 септември и която ще намери санкция в бъдещата конституция на нашата Народна република, няма нищо общо с царборисовската и цанковско-буровско-мушановска демокрация. Тя е нейно отрицание и протизаполножност.

Но тя не е също нито съветска, нито социалистическа демокрация, каквато съществува в Съветския съюз. Ние сме още далеч от една такава демокрация, която е изражение на едно безкласово общество, на общество, в което няма експлоататори и експлоатирани. Всичко честно в България ще се дълбоко възмути от калта, с която от тая трибуна г-н Личев, един отявлен porte-parole (глашатая) на международната реакция, обсипа съветската конституция и съветския народ. Тази роля на злобен враг и клеветник на великия Съветски съюз в първите години след Октомврийската революция тук, от тая трибуна, изпълняваха Кръстю Пастухов, Лучев и др.

Его ви бисери, и то излизаха тогава от устата на Кръстю Пастухов и адрес на Съветския съюз. Напомням, че това беше през 1922 г., тъкмо по времето, когато врангеловите банди в България готвеха усилено преврата в съюз с черния блок, в който влизаше и г-н Пастухов.

Ето какви апострофи той отправяше към комунистическите депутати на 30 юни 1922 г., в 27 заседание на Народното събрание: (Чете)

„Пастухов: В Русия няма правосъдие! В Русия бесят в Русия стрелят, в Русия гладуват, а вие защитавате това! Вие които ставате и лягате със съветската власт, да я видите каква е. Възмушавам се и протестирам! Целият Социалистически интернационал се възмушава против това, което става в Москва: да се бесят хора, които са дали живота си за революцията, за да се утвърдят на власт лениновци. Това ви казва Европа, работническа социалистическа и демократическа. Това са нейните протести. Само вие подкупници, които живеете с руски рубли, само вие ги поддържате и се възхищавате от това... Русия гл. дува поради лошото управление. Това търсите вие. До това доредже докараха Русия — няма съдилища, няма ред, няма нищо!“ (Оживление сред мнозинството)

Г-н Пастухов говореше тогава уж от името на „работническа Европа“, а в същност той разнасяше всички мерзости на белогвардейците и гнусни клевети на интервентите, които мобилизираха всичките си сили с цел да задушат младата съветска република. Той беше porte-parole (глашатая) на международната реакция.

Оттогава насам минаха повече от 25 години. Напук на пророчествата и клетите на пастуховци, Съветският съюз се превърна в една могъща перелова индустриална и земеделска държава, която приложи всички завоевания на науката и техниката в промишлеността и земеделието и осъществи най-смелите социални и културни реформи, за които са могли само да мечтаят и най-блзгородните представители на човечеството. (Бурни и продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Съветският съюз съумя да сплоти в едно 200-милионния съветски народ, състоящ се от няколко десетки народности, и да осъществи най-пълното и крепко народно единство, каквото познава историята.

Велико щастие за човечеството и световната цивилизация е, че когато Хитлер вдигна своите бронирани корпузи, за да подчини Европа и света, и когато почти цяла Европа падна под неговите нозе, беше вече създадена и укрепена великата съветска социалистическа държава. (Ръкоплескания от мнозинството) Тя именно спаси човечеството от гнусно робство и цивилизацията — от сигурна гибел.

Това днес се признава от всички честни люде в света. То не се отрича и от враговете на Съветския съюз. Толкова по-отрастителни и гнусни са злобните атаки и клеветнически инсинуации по адрес на Съветския съюз пуснати от тая трибуна от оратори на Земеделския съюз — Никола Петков, и при това от името на българските селяни!

От мнозинството: „Позор!“ „Позор!“

Стоян Попов (к): Българските селяни нямат нищо общо с тия вр гове.

Васил Коларов (к): Г-н Личев издаде своята злобна душица и тая на своите вдъхновители и господари. Той просто разкри картите си.

Никола Петков постъпва по-хитро. Той се лигави с лицемерна „благодарност“ към братята руси, „нашите освободители“, но умислено не поменува Съветския съюз, защото и той дълбоко мрази великата братска работническо-социалистическа държава, която е трън в очите на международната реакция.

Един от мнозинството: Вярно е това.

Васил Коларов (к): Всички честни изследователи на „чудото“, което показа Съветският съюз през време на войната, търсят „секрета“ на руското могъщество именно в съветската държава, в нейния политически и социален строй, който петковци и личевци тъй гнусно атакуват. Ето например какво пише един от многобройните френски автори, д-р Жорж Кисцер, който не е комунист, нито даже социалист, а един честен изследовател, в неговия публикуваната си книга, трето издание, под заглавие „В какво се крие тайната на руското могъщество“: (Чете)

„Руските успехи — казва се в предисловието към третото издание на тая книга — изискват за целия свят едно много по-голямо възхищение. Причината за това трябва да се диги не само с изключителната храброст на русите, но много повече в огромните социални и стопански преобразования, които б. доха осъществени в Русия от първата световна война насам. За пръв път в историята се среща една армия, водена от генерали и офицери, синове на работници и селяни. Идеята за „народна армия“ намери за пръв път тук своето истинско и действително значение. Червената армия се отличава от другите армии по своята социална хомогенност и тя е, която съставлява един от най-важните фактори на руското военно могъщество. Оня, който — продължава нашият автор — твърди, че храбростта на Червената армия нямала нищо общо с привързаността на русите към съветския режим, той не е доловил дълбоките корени на съветския патриотизъм и не е разбрал важноността на обществените преобразования, които се извършиха в Съветския съюз. Русия доказа в течение на световната война — заключават авторът — че една социалистическа държава не само е способна да организира производството на колективни начала, но също и да въоръжи народните маси с един неудържим устрем на саможертва и на воля за защита, когато са в опасност големите завоевания на революцията.“

Тая истина отдавна са разбрали българските работници и селяни и затова те са преизпълнени с безпределна любов към руския народ и благодарност към руската социалистическа държава, която тъй дълбоко биле атакувана и оклеветана от тая трибуна.

Целенки високо съветската демокрация, която издържа най-голямото изпитание в историята, когато други режими се провалиха, ние непрекъснато утвърждаваме, че днес не строим съветска демокрация. В едно общество като нашето, дето има още класи с противоположни интереси, дето едрият капитал държи в ръцете си огромни средства за производство, дето още има експлоатация на труда — в такава общество не може да става и дума за една социалистическа, а камо ли и комунистическа конституция, както брътвят тук петковци, личевци и др.

Нашата демокрация е народна демокрация, която си поставя за цел да осигури основните права и свободи и жизнените интереси на огромното мнозинство от нашия народ, което е едно твърдо и едно мнозинство — мнозинство от работници, селяни, знаятчи, трудова интелигенция и пр. У нас това народно мнозинство в миналото е било подчинено, потиснато, експлоатирано и ограбвано, затуй не е могло да става и дума за каквато и да е демокрация въобще. Едва от 9 септември насам се създадох условия за господство на народа в управлението, които в своята съвкупност и образуват народната демокрация.

Но народната демокрация има тая особеност, че тя не затваря пътя на развитието на държавата по мирен, легален начин, както правеше това търновската конституция. Търновската конституция не познава друг път за провъзгласяване на България в република, освен пътя на революцията.

Американците се хвалят, че конституцията на Съединените селверни американски щати е единствената конституция, която допуска да се извършват и най-коренните изменения в държавата по легален, конституционен път. Народната демокрация също така позволява да бъдат проведени мирно и легално, по волята на народа, всички стопански и социални реформи, условията за които са узрели. Изглежда, че именно тая възможност на народа да реформира своята държава плаши г-н Личева и нему подосните, които от нищо друго не се боят тъй много, както от народа.

Какво е в същност народната демокрация? Народната демокрация — това е преди всичко събарянето на фашистката диктатура и разрушаването на нейните политически опори; това е премахването на монархията и разтурянето на осинното гнездо на дворянската камарила; това е разгромяването на старите политически кестерии; инструмент на реакцията, монархизма и външните империалистически домогвания. Народният съд, който осъди с всичката строгост на закона фашистките престъпници, главорези и грабителни, е също народна демокрация.

Отечественият фронт очисти държавния апарат от фашистката зараза и днес държи народа на шрек пред всеки опит за възкресяване на грозното минало. Фашизмът е смъртен враг на народа и една от сериозните задачи на народната демокрация е да изтръгне завинаги нашата младеж от каквото и да е фашистко влияние. Нежните грижи на някои опозиционни оратори за фашистките остатъци и гнусната кампания, поведена срещу дълбоко народните и прогресивни възпитателни мероприятия на правителството, мерките клетети срещу бригадирското движение, срещу трудовия ентузиазъм на нашата славна младеж, които се чува и от тая трибуна — всичко това е доказателство, че опозиционните вождове стремглаво се

спускат по наклонената плоскост, която води в Блатото на реакцията.

Народната демокрация — това е участието на България във войната срещу хитлеристка Германия, това е съюза с старата предателска политика на монархизма и политическите, които и решителното минаване на страната на Съветския съюз, славянството и другите свободолъбиви народи.

Народната демокрация спаси България от явна гибел, осигури нейната независимост и териториална цялост. Нима ние не чуваме в английския парламент възклицанието за „презрените българи“, на които искаха да запретят да вземат участие във войната срещу Германия? Нима и досега известни „приятели“ на България не упорствуват да мълчат относително 30-те хиляди жертви, които българският народ даде в освободителната война?

Геметовци саботираха освободителната война по внушение от ония, които в лицето например на чалдарисовци и техните покровители кроеха планове за разпокъсване на България и подчинение на българския народ. Приятелите на Гемето продължават същото антинародно дело, когато днес се гаврят с народната демокрация, с демократиите, завоевания на нашия народ.

Народната демокрация — това е посягането на държавата върху изворите на фашистката мощ, конфискация на имотите на фашистките престъпници, както и на имотите на ония, които сътрудничеха с немците в ограбването на българския народ, в разпродажбата на България. Правителството на Отечествения фронт постави спекулата и обирничеството на народа във от законите. То запрети частните капиталистически монополи и учреди държавен и обществен контрол над банките, акционерните дружества и капиталистическите предприятия. Това е едно от най-действените средства да се пресекат източниците на политическата реакция.

Петковци и личевци, че при народната демокрация нямамо стопански „стабилитет“. Тла се обявяват решително против всички стопански мероприятия на правителството и отхвърлят изцяло проекто-конституцията на комисията. Личев я нарича тук по-черна от дявола. Тя наистина е черна за някои, но тя е светла и многообещаваща за огромното мнозинство от българския народ (Ръкоплекания от мнозинството), защото открива една ера на стопански и културен възход на България, непознат досега.

Поземлената реформа внася истински стабилитет във владението на земята, защото осигурява на вечно земята за тия, които я обработват. Никакви банки и лихвари вече не ще могат да заплащат имота на нашия земеделец с експроприация. Заедно с това, насърчавайки доброволната трудова кооперация, народната демокрация открива широк и сигурен път за модернизиране на земеделието и повишаване доходността на земеделския труд.

Когато ополаскат лицемерни селяни, другаде ги притиска чепкият петковци и личевци. Личев откровенно заяви, че иска „неприкосновеност на частната собственост“, както това е в търговската конституция. Той е против стопанския план, против държавните стопански предприятия, против национализацията на извадени клонове от промишлеността и търговията, против държавния контрол и за пълна свобода на частния почин, против банковата реформа, против задължителния обществено-ползнен труд, против ударничеството и съревнованието, против доброволните трудови бригади из младежта — против всички стопански мероприятия на правителството. Под неговия критически боздуган не остана камък върху камък от проекто-конституцията.

Той изказа тук всичко, което е на душата на ония, които неограничено командоваха в България до 9 септември и сега пак въздигат за онова „добро старо време“.

Икономическата и социална доктрина на личевци — това е доктрината на всемогъщите гръстове и концерни в капиталистическите страни, които не понасят никакво ограничение на собствеността си и на своята свобода на действие. Те даже желаят, стачките да бъдат запрети в името на своята стопанска диктатура.

Колкото се отнася до европейските демократически страни, то такава неприкосновеност на частната собственост и неограничена свобода на частния почин, за каквито пледира г-н Личев, не съществуват никъде. Даже в Англия национализирахме най-голямата банка и сега се готви реформата за национализация на мините. В програмата на Травайската партия стоят още други твърде важни национализации.

Г-н Личев е закъснял твърде много от нашето време. Ще трябва да му се намери мястото в архивата! (Ръкоплекания от мнозинството)

Нашата народна демокрация не отрича частния почин, в определени рамки тя го насърчава; тя не се противи на съществуването и развитието на частни промишлени предприятия, които се съобразяват с нуждите на държавата и се подчиняват на нейния контрол, тя ги насърчава и ги помага. Това значи добре нашите патриотични промишленници. Индустриалният съвет при Министерството на индустрията сериозно помага на частните промишленници.

Но народната демокрация вижда най-важния път да се тикне напред икономически изостаналата наша страна в създаването, наред с частната индустрия, на мощни държавни и кооперативни промишлени и стопански предприятия. Който отрича и се противопоставя на тая политика, той ще бъде неминуемо изхвърлен от колеята на обществения прогрес.

Редица опозиционни депутати тук се опитаха да интригуват между работниците и селяните. А г-н Личев разкри картите си като отявлява враг на нашето работническо и селянско движение. Какви ли не изяснява и клевети не хука той по адрес на нашето славно работничество, което търпи големи лишения, но това не го спира да работи с ентузиазъм, да издига силите си за довагане производителността на

труда и изпълнение на стопанския план! (Ръкоплекания от мнозинството)

Знаем ние тая песен, г-да личевци! Тя е мелодията, която известни кръгове от земеделския съюз, насърчавани от черния блок, песна след първата световна война и която те доведоха до 9 юни. Личевци подготвят морално нов девети юни! Не наседват селяните срещу работничеството, те цепят злостно работническо-селянския фронт! И когато от тая страна им ръкоплекат, аз се питам, колко искрено има у ония земеделски дейци, които се тушат в гърдите и се кълнат, че те били за съюз между работниците и селяните?

Народната демокрация, това е народната войска, неразривно свързана с народа, пълноправна и възпитана в демократически дух и командувана от патриотично офицерство. (Ръкоплекания от мнозинството) Мина вече времето, когато войската беше слъпо оръдие в ръцете на монархизма, фашизма и реакцията и беше използвана за задаване протеста на селското население — както беше в Садува, в Дуран Кулак, Шабла и Тръстеник; за противонародни преврати — както на 9 юни 1923 г., за потушаване въстанието на работниците и селяните срещу фашистката диктатура през септември 1923 г., за разгромяване на партизанското движение през време на световната война.

Войска, народ и държава днес са едно неразделно цяло. (Ръкоплекания от мнозинството)

Единият нов опит на банкоутерите реакционни клики да използват останките от реакционното офицерство — под булото например на „Неутрален офицер“ или на „Военен съюз“ — за насилствено събаряне на народната власт, в лицето на правителството на Отечествения фронт, днес би бил смазан за два часа. (Продължителни бурни ръкоплекания от мнозинството)

Монархо-фашистката диктатура разложи армията. С реакционния, антинароден дух, който вееше в фашистките казарми, не можеше да се създаде армия с истинска бойна подготовка, способна да брани страната. Можеше да се образуват само банди от измета на обществото, подобни на ония, които режеха главите на нашите партизани и ги набиваха на колове, за да получат по 50.000 лв. възнаграждение за всяка партизанска глава.

От мнозинството: Позор!

Васил Коларов (к): Военните конспиратори, които бяха даваха оследи от съда, действаха не само като противници на днешната армия, но — още по-важно — и като рушители на народната независимост и интегритет.

Народни врагове са и всички ония политически дейци, които ги подстрекаваха да вършат по този път.

Народната демокрация — това е едно коренно реформирано, доближено до народа правосъдие, в което вее нов народен демократичен дух. Съдилищата трябва да бъдат окура на народната власт, проведени на нейната законба. Те трябва да развалят не формалтично, а истинско народно правосъдие, като законите се тълкуват в смисъл благоприятен за укрепяване на демокрацията, за насърчаване и защита на труда против реакцията, паразитическите и спекулантски елементи.

Ние чуваме да се плаче тук за независимостта на съдиите в името на разделението на властите. По този повод аз не мога да не забележа тук, че „независимостта“ на съдиите в миналото беше маска, под която тъй наречените демократически партии целеха да унищожат политически партията на българските работници и селяни и изгребят нейните кадри.

Аз припомаам, че в началото на 1924 г. Върховният касационен съд обяви Българската комунистическа партия във от законите, а заедно с нея постанови да бъдат разтурени работническите професионални съюзи, народната кооперация „Освобождение“ и всички други масови работнически организации, които обхвана с Комунистическата партия.

Аз припомаам също, че „независимият“ софийски съд призна в 1925 г. програмата на Комунистическата партия за престъпна и осъди нейния централен комитет на тежки наказания за неговата дейност през легалния период на нейното съществуване.

Аз припомаам, че през фашистката период съдилищата бяха оръдие за задушаване на антифашисткото движение и за изтребване на неговия авангард. Ние четем днес върху възпоманателните плочи имената на статисти застреляни и обесени народни борци по присъди на съдилищата.

Тия факти налагат една коренна реорганизация на съдебното дело в демократически и народен дух.

Народната демокрация — това е активизирането на народните маси, тяхното всеотечно организиране, развитието на тяхната инициатива, осигуряването на дело на техните права и свобода.

Монархо-фашистката диктатура игра тъй дълго своето юдическо хоро над гърба на народа, понеже тя успя да задуши всяко независимо народно движение. Всички действително народни организации, които не желаха да се примирят с фашистката диктатура, бяха разтурени, независимите народни дейци бяха по зло изгребени. Политическият живот на страната беше атомизиран.

Народната демокрация напредък се крепи върху народните маси. Народните маси, сплотени в Отечествения фронт, разгромиха монархо-фашистката диктатура. Организираният народ ще издигне и дадението на Народната република.

Целият наш народ днес е организиран. Общият работнически професионален съюз наброява повече от половина милион членове. Общият земеделски и професионален съюз обхваща повече от един милион земеделски стопани. Организиращи са почти всички занаятчи,

търговци и индустриалци. Организирана е напълно и нашата интелектуална генерация.

Жените получиха пълно равнопоставяне и проявяват забележителна инициатива и активност във всички области на социалния и стопански живот.

Милионна организирана младеж е обхваната от пламенен трудов ентузиазъм в полза на народа и на републиката. Начело стоят масовите партии на Отечественния фронт и всичко това образува една няколкомилонна обществена армия, която крепи и защитава нашата Народна република. (Ръкоплескания от мнозинството)

Народната демокрация — това са широките и могъщи плещи на огромното мнозинство от нашия народ. Основен фактор в нашата държава са трудещите се в градовете и селата. Те имат и всички права и свободи, за да осъществят своята роля като върховен господар. Там принадлежат улиците и площадите, за да правят митинги и манифестации и да заявяват своята воля. На тяхно разположение са залите и театрите, за да държат своите конгреси и събрания. Печатът е в техни ръце и в тяхна услуга. Те се ползват с най-пълно избирателно право, което упражняват по една изключително демократическа система.

Аз зная възклицанията и протестите от тая страна. (Сочи опозицията) Но нека бъде ясно едно: народната демокрация осигурява политическите права и свободи на народа, но не и на ония, които конспирират срещу народната власт. (Ръкоплескания от мнозинството) За конспираторите има съд и затвор.

Народната демокрация не е общество от сърдечно болни дами, а организирана народна сила за осигуряване съществуването, развитието и процътяването на народния колектив. (Ръкоплескания от мнозинството) Тук г-н Личев води философски спор с комунизма. А доктрината на народната демокрация гласи: само един могъщ и организиран народен колектив е гаранция за правата, свободите и съществуването на трудещите се. Ония, които подкопават мощта на народния колектив, са врагове на народа и се третират като такива. (Ръкоплескания от мнозинството)

Г-жи и г-да народни представители! Най-голямото, тъй да се каже, „принципиално“ възражение на опозиционните оратори против проекта на конституцията е, че той не признавал фамозното разделение на властите, обосновано преди 200 години от французкия философ Монтеско. Монтеско е един от големите идеолози на великата буржоазна революция, която се подготвяше в недра на старото общество.

При стария режим царят не беше нищо в държавата, нямаше никакво участие в управлението. Той беше четвъртото съсловие, а по хода на историческите събития подготвяваше се събарянето на господството на двете първи съсловия, на благородниците и духовенството, и преминаването на властта в ръцете на третото съсловие — на буржоазията. Монтеско беше теоретик на третото съсловие. Неговото учение беше прогресивно, даже революционно. Подобно на всички идеолози на третото съсловие от оная епоха, Монтеско изобразяваше политическата система, която отговаряше на класовото положение на буржоазията като една естествена система, произтичаща от естеството на нещата или отговаряща на естеството на нещата. Бъдещият буржоазен ред се представяваше и защитаващ се като естествен и вечен ред, при който най-после тържествува завинаги човешкият разум.

Макар бъдещият буржоазен ред да беше толкова „естествен“, колкото беше и „божествен“ и неподлежащ на промяна старият ред, все пак теорията за разумността, о която се придържахше Монтеско, беше в развитието на нашето познание за държавата една прогресивна теория, която изигра една прогресивна роля.

За да се разчисти пътят на прогрес, нужно беше да се подкопае и разгрои абсолютизмът — т. е. съединението на всичката власт в ръцете на един монарх; нужно беше също така да се премахнат привилегиите на благородниците и духовенството. Това целеше именно теорията на Монтеско за разделения на трите власти.

Буржоазията можеше да влезе в управлението на държавата само през вратата на парламента, затова за нея беше съществено да изтръгне парламента от ръцете на монарха и на привилегированите. За това помагаше и теорията за разделения на властите. Създаваше се един парламент с отделна законодателна власт, независима от монарха, в ръцете на когото оставаше само изпълнителната власт. Възникнало на съдебната власт в една трета независима власт също така трябваше да отслаби властта на монарха и на привилегированите съсловия.

Както е известно, учението на Монтеско не биде осъществено никъде напълно, макар че то стана официална теория за устройство на държавата, която се преподаваше във всички университети. Никъде законодателната власт не е била напълно независима от изпълнителната. Същото може да се каже и за съдебната власт. Известна е продължителната и упорита борба между камарата на общините в Англия и кралската власт; камарата на лордовете и днес се явява едно ограничение на законодателната власт на парламента.

У нас под режима на търновската конституция никога не е имало разделение на властите, каквото проповядва Монтеско. Законодателната власт е разделена между царя и Камарата. Царят има изцяло не само изпълнителната, но и съдебната власт. Странно е да се чуват тук гласове за възвръщане към търновската конституция в името на демокрацията.

В Англия, след като камарата на лордовете биде значително отслабена, сега се забелязва тенденция да се разширят прерогативите на изпълнителната власт за сметка на парламента, като се предостави на Министерския съвет да законодателствува чрез правилници по много съществени материи.

Сега, когато народните маси все повече завоюват парламентарите и последните стават изданици на волята на трудещите се маси,

представителите на привилегированите малцинства търсят да се окопаят в изпълнителната власт. И това са техните идеолози, които издигат знамето на Монтеско, за да отслабят възхода на парламентарите, т. е. на народното мнозинство. В името на разделения на властите иска се да се създаде една независима от парламентарите изпълнителна власт в лицето на един председател на републиката, наделян с широки прерогативи.

Във Франция това иска партията на де Гол, около която се групирала цялата реакция. Същото явление се забелязва и в други страни.

В България, след като дълги години наред се води ожесточена борба срещу личните режими, сега в името на „народовластие“ опозицията се застъпва за широки прерогативи на председателя на републиката. Надеждата на реакцията е, че тя би могла по-лесно да използва института на председателя на републиката и чрез него да спъва Парламента, отколкото да тури ръка право върху самия Парламент.

Днес реакционните класи, в стремлението си да обуздаят властта на народа, излизат като защитници на теорията на Монтеско. Но ако беше жив Монтеско, той сам би се обявил против сегашните свои агологети, тъй като Монтеско създаде своето учение за борба срещу гнилия стар режим, докато неговите днешни адепти го използват, за да продължават дните на умираещия режим. Те го превръщат в реакционно учение.

Монархическата власт в България беше преди всичко оръдие на немския империализъм. Изборът на Фердинанда за български княз беше посрещнат с голяма радост от виенския двор. Цялата наша история в последните 4—5 десетилетия е доказателство за това.

На второ място монархическата власт служеше на привилегированото малцинство у нас. Под нейното крило изникна и се оформи една реакционна плутократическа буржоазия, която използвава авантюристическата противонародна политика на кобургите за своето забогатяване.

Няма нищо по-естествено и по-разумно от това, щото огромното мнозинство от нашия народ, който разгрои монархизма и реакционните плутократически клики, които деляха властите с него, да даде една такава форма на народния суверенитет, която да осигури завинаги властта на народа и да не допусне, щото реакционното малцинство отново да тури ръка върху държавната власт.

Такова решение на въпроса в полза на народа дава именно нашият проект за конституция.

В чий интерес са опозиционните теории, които се развиваха от тая трибуна от някои оратори? Кой интереси има пред вид проектът на опозицията, който прочете тук г-н Никола Петков?

Очевидно, не тия на народа. Могатите и чужди монополстически търстове, които днес си играят със съдбините на цели нации и държави, които търкуват с тяхната свобода и независимост, не биха могли да разчитат, че ще вземат в ръцете си цял парламент. Но те по-скоро биха се добрили до своите цели, ако съществувала една власт вън от парламента. Там са нужни пълновластни крале, и президент, и диктаторски клики. Няма нужда да ходим много далеч, за да видим един блестящ пример — на юг.

Но и битата у нас реакция не може да има вяра в един пълновластен Парламент; нейната надежда е в една лична власт, възпелвана в президента на републиката, която би могла да разгонва и Парламента по свое усмотрение, т. е. под диктовката на реакцията.

Зад проекта на Никола Петков днес се нарежда цялата реставраторска реакция у нас. (Ръкоплескания от мнозинството)

Днес никой не вярва в легендите за божии помазаници. Има един източник на държавна власт — народът. Властта на народа е единна и неделима. Който проповядва делимост на народната власт, той фактически поставя друга сила наред с народа. А такава сила може да бъде днес само крупният, организиран в могъщи монополи и търстове капитал. Такава е разшифровката на теорията за разделения на властите днес. А тъй като две еднакво силни и равни власти по естество на властта не могат да съществуват една до друга без борба за надмощие, то апологетите на Монтеско фактически са рицари на надмощието, на всевластието на банките и търстовете — на плутократията.

В нашата народна демократическа система източник на властите е народът, който е наделян с върховни права, а най-пълно, най-сигурно изражение на народната воля се явява Народното събрание. Народното събрание е върховният орган на властта. То притежава напълно законодателната власт и не може никому да я делегира. От него тегли пълномощията си министър-председателят и пред него той дава сметка за управлението. Народното събрание упражнява върховен контрол и над правосъдието чрез Съдебния съвет.

На председателя на републиката се дава достатъчно авторитет като представител на държавата в нейните международни отношения и в интереса на едно нормално функциониране на държавната машина. Но неговите прерогативи не могат да спъват и ограничават властта на Народното събрание като непосредствен изразител на народната воля.

Ние искаме да изградим такава държавна организация, която да не позволява нито на външни сили, нито на вътрешната реакция да изнасят волята на народа и да тласнат страната ни по опасни пътища.

Ако опозиционните лидери атакуват тъй яростно нашия проект, това е лишно доказателство, че те не представляват нищо друго, освен интересите на реакцията.

Г-жи и г-да народни представители! Лидерите на опозицията, отхвърляйки изцяло конституционния проект на парламентарната комисия, противопоставят на народната демокрация, която лежи в основата му, онова, което те наричат „западна демокрация“. Големият конституционалист Личев (Смях и оживление сред мнозин-

ството) раздели Европа на две непримирими половини: в едната господства диктатурата, а в другата — демокрацията.

Колко това наподобява на пропагандата на известни реакционни кръгове, които раздухват една нова световна война! Види се, за да възтържествува ерзац-народовластие на петковци и личевци, няма друга надежда, освен една нова световна война.

В някои чужди вестници и даже в някои парламенти често се правят критики на днешна България и се издигат обвинения, че у нас няма свобода на печата. Ние разбираме, че известни чужди кръгове са недоволни, когато нашата власт, основавайки се на закона, удри по известни вестници и редактори, които не се стесняват да проповядват саботаж даже против мероприятията на правителството по осигуряване прехраната на населението, които насърчават конспираторите срещу властта на Отечества фронт и пр. Но ние заявяваме — и се гордеем с това — че имаме независим печат, който се контролира изключително от народните организации, печат, който не се поддава на никакви чужди на народа влияния и се издържа изключително от своите читатели, а не от подаянията на капиталистически компании.

А какво е прехвалената свобода на печат в страните, от които най-остро ни критикуват? И кои са нашите критици? Где е независимият печат например в демократическа Англия? Всички големи английски вестници, които осветляват и оформяват общественото мнение в тая страна, са в ръцете на няколко капиталистически компании, начело на които стоят такива финансови магнати и акули, като лорд Бивърбрук, лорд Ротърмър, лорд Камроуз, лорд Кимзли и пр.

Например лорд Бивърбрук е собственик на най-разпространения в най-влиятелния английски вестник „Дейли Експрес“, който има тираж 3.380.000 екземпляра, а го четат около 12 милиона англичани. Разбира се, лорд Бивърбрук е консерватор и сподвижник на министър Чърчил по създаването на един „Западен блок“, насочен срещу Съветския съюз и срещу страните, гдето е осъществена народната демокрация.

Но тъй като все не сте длъжни да вярвате на моите твърдения, аз ще дам думата на един компетентен англичанин, добър познавач на печатното дело в Англия, на бившия редактор на „Дейли Хералд“, орган на лейбъристката партия, г-н Френсиз Уилямс. Ето как той характеризира съвременния английски печат в недавна издадената си книга „Печат, парламент и народ“: „Съвременният редактор — пише г-н Уилямс — е на първо място изпълнител, провеждащ политиката, предначертана му от неговите господари, и е гласата, доколкото вестникът, който той редактира, се опитва да формира общественото мнение, на техните възгледи. Това е гласът на лорд Бивърбрук, който се чува в „Дейли Експрес“ — действително напълно отразяващ неговата блестяща, опасна и безотговорна личност; това е гласът на лорд Ротърмър и на неговите приятели, който долавяме чрез „Дейли Мейл“; гласът на лорд Камроуз, взел малко по-възвисяна нота в колоните на „Дейли Телеграф“, а лекият тенор на неговия брат лорд Кимзли, вълнуващ всяка сутрин читателите на „Дейли Скеч“ и на другите неговии вестници.“

Прочее опитеровският глас, който от гъстите колонии на тия вестници обвинява нашата демокрация, съвсем не е гласът на английския народ, а тоя на поменатите лордове и на техните оръдия!

По свидетелството на г-н Уилямс, покойният лорд Болдуин като министър-президент е нарекъл вестниците на Бивърбрук и Ротърмър „проститутки“, чийто първо задължение е да задоволяват своя съдържател. (Смях сред мнозинството)

Дже такива мощни организации като Лъбър-парти и английските трейдюниони, пак по свидетелството на г-н Уилямс, бившият редактор на „Дейли Хералд“, не са могли да си осигурят един действително свой и напълно независим печат. „Дейли Хералд“, официалният орган на лейбър-партия, фактически се контролира от капиталистическата компания „Отхамс прес“. А че се касае за един политически, а не само финансов контрол, се вижда от това, че г-н Френсиз Уилямс е бил принуден да си подаде оставката от редакцията му, понеже пълномощните на капиталистическата компания не били съгласни с тенденцията на неговите политически статии. (Оживление)

Един от мнозинството: Вестникът излиза, не е спрял.

Добри Терпешев (к): Изпъден е редакторът, който изразявал общественото мнение.

Васил Коларов (к): Решаващият аргумент на представителите на капиталистическото дружество бил, че с такива политически статии „Дейли Хералд“ не можал да увеличи броя на читателите си и следователно не можел да привлече много търговски обявиления, тъй като главният обект на търговската реклама били не работниците, а буржоазната публика. Доходите от обявленията са най-голямото приходно перо на вестниците в капиталистическите страни. Без много и скъпо платени обявления не може да съществува нито един голям ежедневник. Обявленията са едно от средствата за влияние върху общественото на вестниците. Това са един от пътищата за тяхната корупция, както показваха многобройните разкрити скандали в Франция.

Аз искам да напомня, че едно от средствата за подкупването на българските вестници през времето на германското владичество беше именно раздаването на немски обявления. С тая задача е бил натоварена германската търговска камара в София, в чийто архив се намираха множество документи, които характеризират неговия тогавашен печат като подкупен проводник на германската пропаганда. (Възгласи „Позор!“ от мнозинството)

Аз още веднаж повтарям, че ние не се смушваме от обвиненията по адрес на нашия печат, които ни идат от капиталистическите страни. В никоя капиталистическа страна няма такъв независим, действително народен печат, като у нас. (Ръкоплескания от мнозинството. Възгласи „Ей-й-й!“ от опозицията)

Ако нашите опозиционни вестници пазят елементарна национална дисциплина и се считат с задължителната за всеки почтен обществен деец етика, те не биха имали никакви сериозни неприятности.

Министър-председател Георги Димитров: Правилно!

Един от опозицията: Кой ще преценява тия работи?

Васил Коларов (к): Още по-малко ние се смушваме от злъчните критики, които се правят на нашата народна демокрация, особено когато високомерно ни навярат в очите известни парламентарни модели.

Не ще и дума, Англия е родината на парламентаризма, но какво общо има с демокрацията например един парламент, като тоя на консерваторите до средата на 1945 г.?

При всичките кусури на нашата демокрация, нашето Народно събрание има това безспорно преимущество, че в подавяващото си мнозинство депутатите са хора от трудещите се слоеве и интелигенцията и имат зад себе си години самоотвержена борба срещу реакцията и фашизма. Представителите на крупния монополистически и паразитен капитал са съвършено изключени от неговия състав.

А какво представляваше например Чърчилото мнозинство в парламента на консерваторите?

В книгата на г-н Саймон Хъксен „Английските консерватори на власт“ — тъй се нарича книгата му — има изключително поучителни данни, които аз бих препоръчал на вниманието на безкритичните възхвалители на английския парламентаризъм.

От 415 правителствени депутати, 181, т. е. 44%, са били директори на разни промишлени и банкови фирми и са заемали 775 директорски поста. (Оживление сред мнозинството) От тях 16 депутати са били банкови директори, 43 — директори на застрахователни дружества, 18 — директори на железопътни компании, 42 — директори на военни и други машинни заводи, 17 — директори на мини и пр и пр.

Нисим Исаков (с): Стопански демократи!

Васил Коларов (к): Общият разполагаем капитал само на 5-те големи банки, чийто директори са заседавали в парламента, възлизал на 2.010.000.000 лири стерлинги. Разбирате ли каква огромна сила представляват тия пари? Когато веднаж възникнал един конфликт между правителството и банките, органът на последните „Файнъншъл Таймс“ питал министъра: „Разбира ли той и неговите колеги, че „половин дужина хора“, начело на 5-те най-големи банки, могат да катурнат цялото здание на правителствените финанси, ако се въздържат да издават съкровищни бонове?“

Георги Чанков (к): Това е демокрация!

Васил Коларов (к): Колкото пък се оснася до палатата на лордовете, там едрите земевладелци и финансовите магнати господствуват неограничено. Лордовете, за които покойният Лойд Джордж веднаж каза, че те приличат на сиренето — колкото родът им е по-стар, толкова повече миришат — (Смях сред мнозинството) тия лордове концентрират значителна власт в ръцете си и сега, при лейбъристкото управление.

За демократичната идеология на консерваторите са характерни заявленията на известни консерваторни лидери, че трябвало да се премахне безплатното всеобщо начално образование, да се лишат от избирателен глас безработните, които получават пособия, и пр.

Колко недосегаемо високо стои нашата народна демокрация, върху която не може да окаже влияние никаква банка, никакъв финансов магнат! Нашето Народно събрание е действително израз на народната воля, а не лекей на банки, концерни, тръстове и аристокрация. (Бурни и продължителни ръкоплескания от мнозинството и възгласи „Вярно!“)

Нали затова господата личевци не доверяват на Парламента като на върховна власт? (Смях сред мнозинството) Нали затова те желаят да поставят фактически над Парламента един президент, шом като няма вече монарх?

Един от мнозинството: Толкова по-зле за тях.

Васил Коларов (к): Г-да и г-жи народни представители! Ние нямаме никакво основание да се черпим за нашата народна демокрация и да се смушваме от критиките, които ѝ се правят, колкото яростни и да са те. Нима може да бъде иначе?

Припомнете си за ожесточената борба в Търновското учредително събрание. И тогава, както сега, спорът беше между представителите на младата възходяща България и тия на реакцията, които искаха да спасят колкото се може повече от прогнилия турски строй. И тогава, както и сега, реакцията се страхуваше от едно демократическо Народно събрание. И след като не успя да го окарикатурира чрез разни имуществени и образователни цензове, тя се опита да му постави топуз на врата в лицето на един сенат. Сега реакцията насочва своя ръжлив меч срещу Народно събрание, като върховен орган на народната власт, и се стреми да го отслаби чрез изпращането от историята тлене на Монтескьо за разделение на властите.

Но както преди 68 години, така и днес, реакцията ще бъде за- дадена от тържествувашия народ, който в 1944 г. удържа една ре- шителна победа. (Ръкоплескания от мнозинството)

Нека реакцията и тия, които тук във Великото народно събрание са се нагърбили с задачата да защитават нейните гнили позиции, си отбележат на носа (Смях сред мнозинството), че те не ще успеят да върнат колелото на историята назад. (Бурни ръкоплескания от мнозинството)

България ще бъде народна демокрация. (Бурни ръкоплескания и възгласи: „Да живее!“ от мнозинството) Нейната конституция ще бъде конституция на една истинска Народна република. (Ръко- плескания от мнозинството)

Нова България се ражда сред големи трудности и мъчения. Трудностите ще ги преодолеем, болките и лишенията ще ги по- несем, но осъществено в борбата с реакцията народно единство ще съхраним. (Бурни ръкоплескания от мнозинството) Реакцион- ните поглуповения ще бъдат смазани. (Бурни ръкоплескания от мнозинството) и окончателната победа ще бъде на страната на на- родната демокрация. (Бурни ръкоплескания от мнозинството)

Като библейските слени, хромави и крастави (Смях сред мнозин- ството), хората из реставрацията очакват „размъщане на водата“ отвън. (Смях сред мнозинството) Те очакват слънце да ги огрее от запад. (Смях сред мнозинството) Но те дълбоко се мамат. (Смях сред мнозинството) Свободолюбивите народи и от изток, и от за- пад, и от север, и от юг ще се обединят против подпалвачите на една нова световна война, за да запазят мира и да си осигурят взаимно свободата и бъдещето. (Бурни и продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Демокрацията навсякъде е във възход. И ако преди 68 години при една реакционна международна обстановка, крайно неблаго- пристна за българския народ, нашите предшественици не се поколебиха да гласуват една от най-демократичните консти- туции на онова време, то никакви интриги и демагогически маски- ровки на реакцията, никакви конспиративни опити и заплахвания с външна намеса не ще попречат на Великото народно събрание да даде на нашия храбър, трудолюбив и прогресивен народ една ис- тинска демократическа конституция, достойна за неговите големи жертви и отговаряща на неговите чаяния. (Членовете на бюрото, министрите и народните представители от мнозинството стават прави и бурно и продължително ръкоплескат)

Председателстващ Атанас Драгиев: Г-да народни представи- тели! Постъпило е следното предложение от народния представи- тел д-р Иван Пашов: „Тъй като по проекто-конституцията се из- казва 20 души народни представители, по силата на чл. 16 от пра- вилника за вътрешния ред на Великото народно събрание, прави предложение, дебатите да бъдат прекратени, още повече че и всич- ки парламентарни групи са изказаха по проекта за конституцията“.

Моля ония г-да народни представители, които са съгласни с из- правеното предложение от народния представител д-р Иван Пашов, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Ръкоплескания от мнозинството)

Ще пристъпим към гласуване на проекто-конституцията на На- родната република България. Преди това обаче ще припомним на г-да народните представители, че чл. 17 от правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание гласи, че проектът се счита за приет на първо четене, ако за него гласуват мнозинството от народ- ните представители на Великото народно събрание.

Моля г-да народните представители, когато стане гласуването, да останат с вдигнати ръце, докато квесторите установят точното число на гласувалите.

Моля ония г-да народни представители, които по начало приемат проекто-конституцията на Народната република България, да вдиг- нат ръка.

Квесторите да преброят.

(Квесторите броят гласовете)

Тачо Даскалов (к): От присъстващите само 32 души не гласу- ват.

(След преброяване на гласовете от квесторите)

Председателстващ Атанас Драгиев: Обявявам резултата от гласуването. Съставът на Великото народно събрание на днеш- ния ден е 440 души народни представители. Отсъствуват 74 души. Гласували са 302 души от всички присъстващи 366 — сивеч мно- зинството от народните представители на Великото народно съ- брание.

Прочее обявявам проекто-конституцията на Народната ре- публика България за приета от Великото народно събрание на първо четене. (Членовете на бюрото, министрите и народните пред- ставители от мнозинството стават и много бурно и продължително ръкоплескат, викайки „Ура!“)

Давам 15 минути отпих.

(След отпиха)

Председателстващ Райко Дамянов: (Звъни) Заседанието про- дължава.

От народния представител д-р Иван Пашов е постъпило след- ното предложение: (Чете) „След като изслушахме хубавата и от- личио аргументирана реч на нашия уважаван и любим председател на Великото народно събрание г-н Коларов, предлагам, тя да бъде отпечатана.“

Като от г-да народните представители са съгласни да се от- печати речта на нашия председател на Великото народно събра-

ние, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Ръ- коплескания от мнозинството)

Бюрото съобщава на народните представители, че е постъпил нов законопроект за одобрение на договора за мир между България и Съюзените и сдружени сили. (Ръкоплескания от мнозинството)

Пристъпваме към точка първа от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за безплатните и с намалени цени къпаня в минерални и морски бани и калолечебници.

Моля г-н секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за безплатните и с намалени цени къпаня в държавните и общински минерални и морски бани

Г-жи и г-да народни представители! С закона за Санаторно-ку- рортното управление, публикуван в „Държавен вестник“, брой 200 от 1946 г., се уреди автономно предприятие към Министерството на народното здраве — Санаторното управление. Това предприятие има за цел да използва всички минерални бани в страната, да се грижи за тяхното разхубавяване, откриване на нови такива и да ги направи удобни за лечението на гражданите. Със същия закон, чл. 6, забележка II, за да може това предприятие да съществува като автономно такова, на принципа на самоиздръжка, се предвиди, че всички услуги — къпаня в минералните бани — ще се заплащат.

Пред вид обаче на обстоятелството, че с редакция закони, пра- вилници, наредби, постановления и пр. е създадено правото на ре- дията граждани да се къпят безплатно в минералните бани и по- неже това право не бива да се отнеме на някои от тях за заслугите им, които те имат към страната, а на други с оглед материалното им положение, необходимо е да се уреди начинът, по който тия лица ще запазят правото си да се къпят безплатно и с намаление и, от друга страна, кой ще заплаща тия къпаня.

Предложеният законопроект разрешава именно тия две задачи:

1. Да внесе единство в така разпръснатото наше законодател- ство, кои лица имат право да се къпят с намаление и безплатно, и
2. Да разреши въпроса, кой ще заплаща безплатните къпаня на Санаторно-курортното управление и начина, по който ще станат това изплащане.

Гр. София, юни 1947 г.

Министър на народното здраве: Д-р Р. Ангелов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за безплатните и с намалени цени къпаня в минерални и морски бани и калолечебници

Чл. 1. Ползват се с право на безплатно къпане във всички ми- нерални и морски бани и калолечебници, през всяко време на го- дината, следните категории лица:

- а) ветераните-опълченци от Освободителната война — 1878 г.; опълченците от Сръбско-българската война — 1855 г.; членовете на два „Сливница“;
- б) трудоваците и затворниците, когато извършват благоустрой- ствена работи на баните;
- в) доказано бедните жители на общини и чийто район има ми- нерални бани, преживели най-малко една година в това населено място.

За забележка. В минералните бани „Овча Купел“, „Княжево“ и „Горна баня“ това право имат бедните жители на съответните райони и семейства.

- г) физкультурниците, пострадали при състезание;
- д) децата до пет навършени години, когато се придружават от родителите;
- е) служителите при Министерството на народното здраве и на Председателството на народната република и на Министерския съвет;
- ж) служителите при Санаторно-курортното управление и члено- вете на семействата им;
- з) служителите при всички минерални и морски бани и кало- лечебници, заедно с членовете на семействата си в съответните бани;

и) инвалидите от Балканската война, Общоевропейската война и Отечествената война.

Лице, придружаващо слепонинвалидите и инвалидите с 80% и повече изгубена работоспособност и военнотравматичните с 70% из- губена работоспособност, които имат два крайници ампутирани;

к) вдовците, родителите и сираците на загиналите във войните;

л) съпругите и децата на инвалидите от войните, вдовците и сираците на починалите иждивници;

м) войниците, подофицерите и трудоваците на действителна служба, когато се пращат от военни болници за лекуване;

н) заболяли работници, осигурени при фонда „Обществени осигуровки“;

о) борците против фашизма и техните семейства; всички мно- голетни, наградени с златния медал, пострадали от обществени бедствия;

п) всички служители и пенсионери и членове на техните семейства, членували в фонда „Здравна застраховка“;

р) болните от всички селища на страната, признати за нуждаещи се или социално слаби граждани.

Чл. 2. За къпанята на лицата, упоменати в букви „а до ж“ включително, не се заплаща.

За лицата по буква „з“ остават за сметка на съответната минерална баня, в която е служител лицето.

За лицата по букви „и“ до „м“ включително заплаща Министерството на войната, а за трудоваците — Главната дирекция на трудова повинност.

За лицата по буква „н“ заплаща Институтът за обществено осигуряване.

За лицата по буква „о“ заплаща Министерството на социалната политика.

За лицата по буква „п“ заплаща фонд „Здравни застраховки“.

За лицата по буква „р“ заплаща съответната община, чиито жители са лицата, признати за нуждаещи се или социално слаби граждани.

Заплащането на сумите от съответните учреждения на минералните бани става примесечно, по сметка, представена от общите. Съответните учреждения се задължават да предвидят по бюджетите си суми за изплащане на безплатните къпаня.

Чл. 3. Имат право на къпане с намалени цени:

- 1) с 50% намаление войниците, подофицерите и офицерите на всички войскове части и трудоваците, когато се явяват групово под команда в определени от управлението на баните дни;
- 2) с 50% намаление многодетните с бронзов и сребърен медал;
- 3) с 50% намаление децата до 14-годишна възраст и учениците;
- 4) с 50% намаление жителите на селищата, в които има държавни минерални бани, които имат постоянно местожителство и упражняват професията си в селището.

Чл. 4. Във всички случаи на безплатни и с намалени цени къпаня се заплаща таксата за фонд „Благоустройство и разхубавяване на курортните места“.

Чл. 5. За приложението на настоящия закон да се издаде правилник от Санаторно-курортното управление, изработен с участието на представители на съответните ведомства и одобрен от министъра на народното здраве.

Чл. 6. Настоящият закон отменява всички общи и особени закони, постановления, правилници и наредби, които му противоречат, с изключение закона за уреждане положението на бившите регенти на България.

Председателстващ Райко Дамянов: Има думата г-н министърът на народното здраве.

Министър д-р Рачо Ангелов: (От трибуната. Посрещнат с ръкоплескания от мнозинството) Другарки и другари народни представители! Този законопроект се налага да бъде приет, по спешност, и на второ четене, защото трябва веднаж завинаги да фиксираме кои ще се ползват с безплатна медицинска помощ и с безплатно лекуване, къпане и т. н. и кои не. Имаме извънредно много категории от нашите граждани и селяни, които трябва непременно да използват безплатното къпане и лекуване. Те са отбелязани в няколко пункта, както виждате.

Пред вид на това, че Санаторно-курортното управление е на самоиздръжка, ако не се плаща от никого в цяла България при използването на минералните бани и ако всеки се къпе безплатно, то не ще може да се издържа. Затова тук се отбелязват категориите граждани, които ще се къпят и лекуват безплатно и за които никой няма да плаща — старите опълченци от руско-турската война и т. н., както са отбелязани.

Обаче има друга категория граждани, които би трябвало също да не плащат нищо при къпането и лекуването си, но трябва да се намери учреждение, ведомство, което да плаща за тях. И те са отбелязани в няколко пункта. Така Министерството на войната ще заплаща за няколко категории както са отбелязани. Министерството на социалната политика също ще плаща за няколко категории, фондът „Здравни застраховки“ също ще плаща за няколко категории. Общественият осигуровки — също. Тези министерства и ведомства ще плащат за сметка на тези категории граждани, които би трябвало да се къпят и лекуват безплатно.

Същевременно предвидени са и няколко категории граждани, които ще имат право на къпане с 50% намаление.

Така, както са дадени категориите в законопроекта, мене ми се струва, че е най-приемливо. Ние сме обмислили законопроекта, няколко пъти той бе копиран и най-после се установихме на това, което ви се предлага. Прегледайте го и вие, но аз мисля, че няма какво повече да се направи, защото всичко е оточено, всички нуждаещи се, които трябва да се къпят безплатно в минералните бани са включени.

За да може обаче да се поддържа до известна степен Санаторно-курортното управление, намериха се категории лица, за които министерствата и ведомствата ще плащат. Това няма да бъде много тежко за тия ведомства.

Моля ви прочете да приемете законопроекта на първо четене, а след това по спешност да го приемете и на второ четене, тъй като въпросът не трябва отлагане. Законът за санаторно-курортното управление е вече влязъл в сила и трябва да се намерят средства за издръжката на това управление. Ние трябва да имаме Санаторно-курортното управление не само като едно учреждение, а трябва да му дадем възможност да заложне вече да устройва нашите бани, да ги разхубавява, да прави нови постройки, разни институти и т. н., като специалния институт за лекуване, който сега се прави при Овчата купел.

Трябва да ви подчертая дебело, че у нас досега лекуването в минералните бани е ставало съвършено без план, без система, без проучване. Чул някой, че някоя си баня била полезна за някоя болест — и тръгва. Друг чул от някоя баба друго — и той тръгва.

Няма в това отношение проучвания. За да имаме един в пълния смисъл на думата научни предприятия, трябва първо да проучим

точния състав на минералните води; второ — да проучим за лекуването на какви болести могат да бъдат използвани баните. Зашто има минерални води, които действуват добре, но само в известен период на дадена болест; в друг период на същата болест не само че не действуват добре, а могат да действуват даже вредно. Затова налага се, съставът на минералните бани да бъде проучен добре, да се оточни тяхното лечебно действие, да се направят тия проучвания достояние на населението, като се отпечатат, за да знае всеки кой водолечебен източник какви болести лекува и в кой стадий, в кой период. Ето това е важното и съществено. Санаторно-курортното управление ще трябва да си постави тази много тежка задача — да проучи основно минералните води у нас и да издаде съответно ръководство, за да имаме едно действително правилно използване на баните.

У нас баните са запустени, не са организирани добре, даже, бих казал, и не се ремонтират добре, с изключение на някои бани, като например тази в Банкя, която безспорно е добре организирана, хубаво се ремонтира и не може да се откаже, че е наистина един хубав минерален източник. Но не е така, даже с такива минерални бани, каквито са Хисарските, които са нещо много забележително, тъй като на едно и също място почти има 5-6 минерални източници, различни и по състав и по температура; Хафуза, най-топлият, Момина баня, Кюпчеца и т. н.

Необходимо е, повтарям, в това отношение да се направят добри проучвания и всичко възможно за по-добро организиране на нашите минерални бани. Единственото нещо, което мога да ви посоча направено сега като подобрение на нашите минерални източници, е банята в Горна баня. Там се направи нов каптаж, потърси се още вода и дебитът на водата се увеличи пет пъти. Докато по-рано водата беше много малко, сега тя е доста много и затова ще се направи нова много по-голяма баня. Търси се мястото, където ще бъде по-удобно да се направи новата баня.

Та работата на Санаторно-курортното управление е извънредно голяма, извънредно тежка и ще трябва да се направи всичко да му се набавят средства, за да може да се издържа — тъй като е на самоиздръжка — и да започне една системна, планова работа по изучаването и организацията на нашите минерални източници.

Завършвайки, аз още един път апелирам към вас да гласувате на първо четене предложението ви законопроект и, по спешност, да го гласувате и на второ четене.

Председателстващ Райко Дамянов: Които г-да народни представители са съгласни по принцип с законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има предложение от г-на министъра на народното здраве, законопроектът да бъде приет, по спешност, и на второ четене.

Които г-да народни представители са съгласни с това предложение на г-на министъра, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да докладва законопроекта на второ четене.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

ЗАКОН

за безплатните и с намалени цени къпаня в минерални и морски бани и калолечебници.

Председателстващ Райко Дамянов: Които г-да народни представители са съгласни с заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 1. Ползват се с право на безплатно къпане във всички минерални и морски бани и калолечебници, през всяко време на годината, следните категории лица:

- а) ветераните-опълченци от Освободителната война — 1878 г.; опълченците от Сръбско-българската война — 1885 г.; членовете на д-во „Сливница“;
- б) трудоваците и затворниците, когато извършват благоустроителни работи на баните;
- в) доказано бедните жители на общини и чийто район има минерални бани, преживели най-малко една година в това населено място,

Забележка. В минералните бани „Овча Купел“, „Княжево“ и „Горна баня“, това право имат бедните жители на съответните райони кметства;

- г) физкултурниците, пострадали при състезание;
 - д) децата до пет навършени години, когато се придружават от родителите;
 - е) служителите при Министерството на народно здраве и на Председателството на Народната република и на Министерския съвет;
 - ж) служителите при Санаторно-курортното управление и членовете на семействата им;
 - з) служителите при всички минерални и морски бани и калолечебници, заедно с членовете на семействата си в съответните бани;
 - и) инвалидите от Балканската война, Общоевропейската война и Отечествената война.
- Лица, придружаващи слепоинвалидите и инвалидите с 80% и повече изгубена работоспособност и военнопозволявателите с 70% изгубена работоспособност, които имат два крайни ампутирани;
- к) вдовците, родителите и сираците на загиналите във войните;
 - л) съпругите и децата на инвалидите от войните, вдовците и сираците на починалите инвалиди.

м) войниците, подофицерите и трудоваците на действителна служба, когато се премат от военни болници за лекуване;

н) забавени работници, осигурени при фонда „Обществени осигуровки“;

о) борбата против финансови и техните семейства; всички многодетни, наградени с златен медал; пострадали от обществен бедствия;

п) всички служители и пенсионери и членове на техните семейства, членуващи в фонда „Здравни застраховки.“

р) болните от всички селища на страната, признати за нуждаещи се или социално слаби граждани.

Комисията даде следната редакция на буква „е“. (Чете)

„Служителите при Министерството на народното здраве, всички правоспособни лекари и техните семейства, служителите при Председателството на народната република, на Министерския съвет и на Народното събрание.“

В буква „з“ комисията замени думите „два крайнища“ с думите „един или двата крака“.

Председателствуваш Райко Дамянов: Конто са съгласни с чл. 1, както се докладва, с направените от комисията поправки, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете чл. 2)

Председателствуваш Райко Дамянов: Конто са съгласни с чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете чл. 3)

Председателствуваш Райко Дамянов: Има думата народният представител г-н Пеко Таков.

Пеев Ташко (к): Г-н председателю! Правя предложение към чл. 3 да се прибави пункт 5, със следното съдържание: „С 50% намаляване се ползват всички земеделски стопани и стопани, които почиват в детовищата на ОЗМС.“ (Ръкоплескани от мнозинството)

Председателствуваш Райко Дамянов: Има думата министърът на народното здраве.

Министър д-р Рачо Ангелов: Това действително е едно голямо намаляване за такива едни цели. Но пред вид на това, че в летовищата действително отиват обикновено нуждаещи се и главно селяни и селянки, които са били, така да се каже, претрупани с непосилен труд, аз напълно споделям и приемам предложението и моля да се гласува от вас. (Ръкоплескани от мнозинството и възгласи „Браво!“)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с направеното предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народните представители, които са съгласни с чл. 3 заедно с приетото допълнение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете чл. 4)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете чл. 5)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете чл. 6)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към точка втора от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за временно преотстъпване в полза на Министерството на народното здраве имотите на манастира „Св. Кирил и Методи“ (бивш Св. Крал), находящ се в землището на с. Горна баня, Софийско.

Бочо Илчев (к): Правя предложение да не се чете текстът на законопроекта, тъй като е известен на г-да народните представители.

Председателствуваш Райко Дамянов: Има предложение от народния представител Бочо Илчев, да не се чете текстът на законопроекта.

Народните представители, които са съгласни с това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля секретаря да прочете само мотивите на законопроекта.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете)

МОТИВИ

към законопроекта за временно преотстъпване в полза на Министерството на народното здраве имотите на манастира „Св. Кирил и Методи“ (бивш Св. Крал), находящ се в землището на с. Горна баня, Софийско.

Г-да народни представители! Поради недостатъчните грижи на миналите режими към здравните и социални нужди на нашия народ, туберкулозата беше много разпространена у нас още преди войната. Военновременният тежък живот създаде условия за още по-голямо разпространение на тази болест у нас.

Особено застрашени са децата в началната трудова възраст.

От много голямо значение за борбата с туберкулозата в тази възраст са преванториумите, каквито Министерството на народното здраве се стреми да открие.

За задоволяване на такива извънредно здравни нужди за нашите деца и млади трудещи се, Министерството на народното здраве се е договорило със Софийската митрополия да използва имотите на манастира „Св. Кирил и Методи“ (бивш Св. Крал), находящ се в землището на с. Горна баня, Софийско.

Местността е проучена добре и е намерена за подходяща, а и условията на договора са изгодни, защото има голямо стопанство, което министерството ще използва за големите си нужди.

Ето защо ви моля, г-да народни представители, да разгледате и одобрите предложения законопроект.

Гр. София, юни 1947 г.

Министър на народното здраве: Д-р Р. Ангелов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за временно преотстъпване в полза на Министерството на народното здраве имотите на манастира „Св. Кирил и Методи“ (бивш Св. Крал), находящ се в землището на с. Горна баня, Софийско.

Чл. 1. Софийската митрополия предава за ползуване на Министерството на народното здраве всичките си собствени имоти, находящи се в землището на с. Горна баня, Софийско, рестективно на Горнобанския манастир „Св. Кирил и Методи“ (Св. Крал), състоящи се от ниви, ливади, гредини, гори и други.

Чл. 2. Точното описание на имотите да се извърши в отделен опис, придружен от съответните скици-планове, като всички оригинални екземпляри се вазират от Министерството на народното здраве и Софийската митрополия.

Чл. 3. Министерството на народното здраве да ползува отстъпения му имот за срок от 50 (педесет) години, започвайки от 1 февруари 1946 г.

Чл. 4. Министерството на народното здраве се задължава:

а) да ползува имота само за свои собствени нужди, без да има право да го преотстъпва другиму;

б) да поддържа с храна, квартира, осветление, отопление и с известно месечно възнаграждение, според курса на живота, един свещеник и една дъщеря, посочено от Св. митрополия, които ще обслужват черквата;

в) да постави на разположение на Св. митрополия 15% от дежата за деца на клирици и служители под църковното ведомство от Софийската епархия, които да се прикмет при същите условия, като всички деца от преванториума.

Чл. 5. Министерството на народното здраве има право да стопанисва и използва за своите нужди имота изцяло, да събира на имота се стари постройби и да използва материалите им за нови такива, да извършва нови строежи, съдето намери за целесъобразно, да прокара нови пътища, да кацтира изворите и да регулира водите. Изобщо Министерството на народното здраве има право да върши всички, които намери за нужни за задоволяване на своите санитарни нужди, с изключение на черквата, която да остане в досегашния си вид, като я поддържа с необходимите ремонти.

Чл. 6. Министерството на народното здраве не може да предприема сечене на манастирската гора за камено и да е цели, освен ако това се налага за откриване място за строеж.

Чл. 7. Отстъпеният имот за през целия срок за ползуването му от Министерството на народното здраве се освобождава от всякакви вид държавни и общински данъци, такси, бери, и други.

Чл. 8. След изтичането на 5 (петдесет) годишния срок, Софийската Митрополия да влезе във владение на имота, като всички подобрения, извършени от Министерството на народното здраве, останат в негов полза.

Чл. 9. Настоящият закон отменя всички закони, които му противоречат.

Председателствуваш Райко Дамянов: Няма записали се оратори.

Има думата министърът на народното здраве.

Министър д-р Рачо Ангелов: Касае се въпросът за едно голямо място, което ни се отстъпва временно, за един дълъг срок и там ще се направи един преванториум. Има санаториуми и преванториуми. Санаториуми са такива лечебни заведения, где постръват болни от туберкулоза, но тавично болни, конституирани при щателно изследване. Преванториуми са такива лечебни заведения, в които постръват болни, които нямат ясни признаци на туберкулоза, но са предразположени, специално децата. За да избегнем по-нататъчното развитие на тази болест, да не се получи едно действително туберкулизиране, едно заболяване от туберкулоза, ние правим такива лечебни заведения, наречени преванториуми, каквито имаме малко. Един единствен има в Трояна и сега втория ще искаме да на-

правим на Люлин, който ще бъде действително добър преваториум, който ще привлече повече деца, с предназначение да не се развива тая болест.

Надявам се, че няма никаква пречка да се приеме това дарение, за да се построи едно лечебно заведение извънредно ценно

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни да бъде приет законопроектът на първо четене, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-р Рачо Ангелов: Моля, законопроектът да бъде приет по спешност и на второ четене, защото няма какво да се дебатира. Това е дарение.

Председателствуваш Райко Дамянов: Има предложение от г-н министъра на народното здраве, законопроектът да бъде приет по спешност и на второ четене.

Г-да народните представители, които са съгласни с това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Моля секретаря да докладва законопроекта.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете)

„ЗАКОН“

за временно преотстъпване в полз на Министерството на народното здраве имотите на манастира „Св. Кирил и Методий“ (бивш „Св. Крал“), находящ се в землището на с. Горна баня, Софийско.

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с заглавието, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете чл. 1)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете чл. 2)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете чл. 3)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете чл. 4)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете чл. 5)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете чл. 6)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете чл. 7)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете чл. 8)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете чл. 9)

Председателствуваш Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Следната точка от дневния ред е:

Първо четене на законопроекта за изменение и допълнение на наредбата-закон за разпространение на вестниците и периодическите издания.

По предложение на министъра на информацията и изкуствата, законопроектът се сменя от дневния ред.

Пристъпваме към точка четвърта от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за безплатните и с намалени цени пътувания и превози по Българските държавни железници, Българското речно плаване, Българския морски флот и Държавните автомобилни линии.

Бочо Йанев (к): Правя предложение да не се четат мотивите на законопроекта, понеже са известни.

Председателствуваш Райко Дамянов: Има предложение да не се четат мотивите на законопроекта. Който приема това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля секретаря да прочете само законопроекта.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„ЗАКОНПРОЕКТ“

за безплатни и с намалени цени пътувания и превози по Българските държавни железници, Българското речно плаване, Българския морски флот и Държавните автомобилни линии.

Чл. 1. Отменяват се всички разпоредби и закони, правилници и министерски постановления, които предвиждат безплатни и с намалени цени пътувания и превози по Българските държавни железници, Българското речно плаване, Българския морски флот и Държавните автомобилни линии, с изключение на предвидените в третото постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 8 април 1947 г., протокол № 61.

Чл. 2. Превози и пътувания с намалени цени и безплатно не могат да бъдат предвиждани по друг ред, освен с тарифите на Главната дирекция на железниците и пристанищата.

(Ето мотивите към законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за безплатни и с намалени цени пътувания и превози по Българските държавни железници, Българското речно плаване, Българския морски флот и Държавните автомобилни линии

Г-да народни представители! Главната дирекция на железниците и пристанищата е обременена с безплатни и с намалени цени пътувания и превози по Българските държавни железници, Българското речно плаване, Българския морски флот и Държавните автомобилни линии, възлизали на много стотин милиона годишно. Примерно за 1946 г. 1.500.000.000 лв., което представлява приблизително 1/6 от общите приходи на Главната дирекция на железниците и пристанищата.

Това положение е резултат на създадените в течение на години с разни закони не по ведомството на железниците, пощите и телеграфите права на държавни учреждения, държавни служители, организации, известни категории граждани и др. на безплатни и с намалени цени пътувания и превози.

В същност индиферентното и безсистемно установяване на безплатни и с намалени цени пътувания и превози не може да се основа на никакви стопански и финансови принципи и не се оправдава от гледна точка на една здрава и правилна стопанска и финансово-политика на държавата. Завареното от властта на Отечествения фронт положение на безплатни и с намалени цени пътувания и превози сочи било на прокарване ведомствени интереси в ущърб на също така държавни предприятия, каквото е и Главната дирекция на железниците и пристанищата и нейните подразделения — една от характерните последици на бившите фашистки партийни управления, когато отделните министерства бяха постоянно в борба помежду си, поради различни партийни принадлежности на техните ръководители, било на лоша финансово-политика, като се подрива делото на Българските държавни железници и спъва тяхното развитие за сметка на други не първостепенни интереси, в основата на което отношение лежи скрита предпоставка, че бюджетът на Българските държавни железници е отделен от общия държавен бюджет.

Плановата стопанска дейност на Българските държавни железници, Българския морски флот, Българското речно плаване и Държавните автомобилни линии са безспорно първостепенно и огромно стопанско предприятие. Установяването на тези предприятия на самоиздръжка е немислимо, ако не се премане досега съществуващото положение относно безплатните и с намалени цени пътувания и превози.

Установяването на такива превози и пътувания трябва да бъде подчинено на стопанските възможности на Главната дирекция на железниците и пристанищата, в съгласие с общата държавно-стопанска, финансова и културна политика на страната и за да не се подрива и провали стопанският план и самоиздръжката на Българските държавни железници, Българския морски флот, Българското речно плаване и Държавните автомобилни линии.

В потвърждение на това становище е и третото постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 8 април т. г., протокол № 61, с което бяха определени случаите на безплатни и с намалени цени пътувания и превози.

Ето защо, като имате пред вид това, моля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате приложения законопроект.

Гр. София, 21 май 1947 г.

Министър на железниците, пощите и телеграфите: Ст. Тончев)

Председателствуваш Райко Дамянов: Няма записани оратори. Народните представители, които са съгласни с законопроекта по принцип, на първо четене, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министърът на железниците, пощите и телеграфите.

*) За текста на законопроекта виж първото четене на стр. 376.

Министър Стефан Тончев: Моля, законопроекта да бъде приет по спешност и на второ четене, тъй като няма записани срактори да говорят по него, а пък е много важен.

Председателстващ Райко Дамянов: Има предложение от г-н министъра на железниците, пощите и телеграфите, законопроекта да бъде гласуван по спешност и на второ четене. Народните представители, които са съгласни с предложението на г-н министъра на железниците, пощите и телеграфите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля секретаря да докладва законопроекта.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„ЗАКОН“

за безплатно и с намалени цени пътувания и превози по Българските държавни железници, Българското речно плаване, Българския морски флот и Държавните автомобилни линии.

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с заглавието, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете) Комисията е приела чл. 1, както следва:

„Чл. 1. Отменяват се всички разпоредби на закони, правилници и министерски постановления, които предвиждат безплатни и с намалени цени пътувания и превози по Българските държавни железници, Българското речно плаване, Българския морски флот и Държавните автомобилни линии с изключение на следните:

- 1) на председателството на Народната република;
- 2) на народните представители;
- 3) на министрите и превозите за особените имоти при Министерския съвет;
- 4) на бившите регенти;
- 5) на милиционерите с пасо, включително и десет безплатни карти за Дирекцията на народната милиция;
- 6) на ухапаните от бесни животни;
- 7) на болни деца отиващи в държавния морелечебен институт край Варна;
- 8) на строителните материали за пострадалите борци против фашизма;
- 9) на пратките на еврейската помощна организация „Джойнт“, когато са предназначени за българските евреи;
- 10) на поборниците и опълченците от д-во „Шипка“;
- 11) на доброволците от 1885 г., членове на дружество „Сливница“;
- 12) на руските ветерани от освободителната война и вдовците на такива;
- 13) на пакетите с кръвни проби за бактериологическо изследване;
- 14) на предметите за детската здравна изложба;
- 15) на инвалидите от войните и инвалидите борци против фашизма, на отиване и връщане, за лечение в болници, санаториуми и бани; когато се викат в инвалидни домове и приюти, или отиват за иззаване и поправка на протези; когато отиват на периодическо прегледване пред медицински комисии и когато последните ги изпращат за специално изследване в някоя болница;
- 16) на сираците от войните, сираците на инвалидите от войните и сираците на борците против фашизма, до навършване на 18-годишна възраст, когато пътуват, отиване и връщане за лекуване, отиват в ученически и детски колонии, да посещават учебните заведения, сиропиталища, пансион, институти и работилници, да полагат изпит и за пътуване през учебните ваканции;
- 17) на многодетните майки, които имат шест живи деца — две пътувания годишно;
- 18) на наградените с ордена за храброст, имащи право на безплатно пътуване — само за три пътувания (отиване и връщане) годишно.

Б. Пътувания и превози с намаления

- 1) на професорите, учителите и учещите се — 30%;
- 2) на многодетните семейства по условията на § 21 от VI приложение към пътнишката тарифа — при пътуване с две деца — 30%, а при пътуване с три и повече деца — 50%;
- 3) на слепите и глухонемите от държавните институти и на слепите от дружество „Мрак“ и Дружеството на българските слепи — 50%;
- 4) на пратките на д-во „Червен кръст“ — 50%;
- 5) на бедно-болните, отиващи на лечение — 50%;
- 6) на бедни преселници — 30%;
- 7) служебните пътувания на военните лица, граничните войски, народната милиция и трудоваците и началниците при Главната дирекция на трудовата повинност при условията, предвидени в правилника за превоз на военни лица и пр., както и превозите на военни и милиционерски материали, вещи и други по тарифи, изработени от Министерството на железниците, пощите и телеграфите, в съгласие с Министерството на войната;
- 8) неслужебните пътувания на войниците и граничните войници по специална тарифа, изработена от Министерството на железниците, пощите и телеграфите, в съгласие с Министерството на войната;
- 9) пътуванията на наградените с ордена за храброст, имащи право на пътуване с намаление, само за три пътувания (отиване и връщане) през годината и то при намаление 30%.

В. Пътувания, при които разликата до пълната стойност на билета се заплаща от Министерството на войната:

- 1) неслужебните пътувания на офицерите и подофицерите — при намаление 30%;
- 2) пътуванията на пострадалите от войните — инвалиди и вдовици, както и майките на убити, при намаление 30%.

Г. Пътувания и превози, при които превозната такса или разликата до пълната стойност на билета по редовната тарифа се плаща от Министерството на социалната политика.

1) пътуванията на многодетните майки, които имат три и повече живи деца, с намаление 30% за три пътувания (отиване и връщане) през годината;

2) превоза на материалите за първа и бърза помощ на пострадалите от обществени бедствия, който да се извършва незабавно и на кредит;

3) пътуванията на пострадалите в борба против фашизма — инвалиди, вдовици, както и майки на убитите борци против фашизма — при намаление 30%.

Д. Пътувания, при които разликата до пълната стойност на билета се заплаща от Министерството на вътрешните работи:

Неслужебни пътувания на офицерите от граничните войски, при намаление 30%.

На Министерството на вътрешните работи освен това се дават ежегодно за нуждите на Дирекцията на народната милиция на кредит 140 карти за пътуване по цялата ж.-п. мрежа, стойността на които се плаща тримесечно от министерството, съобразно извършените с картите пътувания, по маршрут отбелязан в тях.

Е. Пътувания и превози, при които разликата до пълната стойност на билетите и превозните такси по редовната тарифа се заплаща от Министерството на информацията и изкуствата.

Пътуванията на артистите и техническия персонал от държавните театри и опери, в група от 10 души най-малко, и превоза на театралния багаж и декори с 50% намаление.

Ж. Пътувания, при които разликата до пълната стойност на билета по редовната тарифа се заплаща от Главната дирекция на трудовата повинност:

Неслужебните пътувания на началстващите лица при Главната дирекция на трудовата повинност, при намаление 30%.

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 1, както е допълнен от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 2. Превози и пътувания с намалени цени и безплатно не могат да бъдат предвиждани по друг ред, освен с тарифите на Главната дирекция на железниците и пристанищата.“

Председателстващ Райко Дамянов: Които г-да народни представители, са съгласни с чл. 2, моля, да вдигнат ръка.

Пристъпваме към следната точка от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за изменение и допълнение на наредбата-закон за Столичната голяма община (Голяма София).

Моля секретаря да прочете законопроекта.

Бочо Илиев (к): Правя предложение да не се четат мотивите и текстът на законопроекта, тъй като са известни.

Председателстващ Райко Дамянов: Не, само мотивите. Има предложение да не се четат мотивите на законопроекта, тъй като са известни.

Които г-да народни представители са съгласни с това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете)

„ЗАКОНОПРОЕКТ“

за изменение и допълнение на наредбата-закон за Столичната голяма община (Голяма София)

§ 1. Към чл. 1 накрая се прибавя нова алинея: „селата Обеля, Връбница, Илиенци, Погледец, Требиш, Обрановци, Биримирци, Орландовци, Малашевци, Кубратово (Куманица), Бусманци, Симеоново и част от землището на село Филиповци, Иванянска община, под наименование Чохаджийско предградие се присъединяват към Столичната голяма община и стават съставна част от околностите ѝ“.

§ 2. В чл. 19, алинея втора, цифрата „7“ се заменя с цифрата „19“.

§ 3. Забележката към чл. 24, става забележка I и се прибавя следната забележка II: „Присъединените общини Връбнишка, Илиенска, Требишка, Биримирска, Орландовска, Малашевска, Бусманска и Симеоновска се закриват. Правата и задълженията на тези общини се уреждат и преминават върху Столичната голяма община, съобразно алинея втора на този член“.

Правата и задълженията на Кумаришката и Иванянската община, отнасящи се до селата Кубратово (Куманица) и Чохаджийското предградие се прехвърлят върху Столичната голяма община по реда на чл. 10 от наредбата-закон за селските общини.

§ 4. Към чл. 26 се прибавя следната забележка: „Бюджетите на Връбнишката, Илиенската, Требишката, Биримирската, Орландовската, Малашевската, Бусманската и Симеоновската общини за 1946 година съставляват част от бюджета на Столичната голяма община за същата 1946 г. Поправки и допълнения в този бюджет могат да се направят съгласно втората алинея на този член“.

§ 5. Към чл. 30 се прибавя следната забележка: „Досегашните служители при Връбнишката, Илиенската, Требишката, Биримирската, Орландовската, Малашевската, Бусманската и Симеоновската общини и досегашните служители в село Кубратово (Куманица) запазват длъжностите си като служители на Столичната голяма община, съгласно постановленията на бюджета за 1946 г.“

(Ето мотивите към законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за изменение и допълнение на наредбата-закон за Столичната голяма община (Голяма София)

Г-жи и г-да народни представители! Съгласно общия градоустройствен план на Столичната голяма община някои от най-значи-

течните мероприятия по същия — част от съобщителната мрежа, създаване на индустриални зони, спортни центрове, гробища и други — попадат в землищата на посочените общини и села. С оглед на цялостното реализиране на общия градоустройствен план и за да се постигне правилното и навременно осъществяване на тези мероприятия, наложително е в техническо отношение изготвянето на необходимите проучвания и създаването на съответните подробни регулационни планове да стане от компетентните служби при Столичната голяма община. Само така, чрез единното техническо ръководство — ще се дойде до правилното осъществяване на мероприятията на плана и тяхното координиране и цялостно реализиране. Това може да стане само когато тези общини се включат в Столичната голяма община.

На второ място трябва да се изтъкне, че осъществяването на тези мероприятия е свързано с значителни средства. Извършването на съответните отчуждения на терени и създаването на самите мероприятия безспорно, не може да бъде по силите на тези общини. А липсата на достатъчно средства в тях ще създаде значителни и може би непреодолими финансови спънки, а от там да доведе до осуетяване на самите мероприятия и компрометиране общия градоустройствен план. Включването на общините и селата в Столичната голяма община очевидно от финансово и стопанско гледище създава предпоставките за цялостното осъществяване на плана.

На последно място трябва да се изтъкне, че включването на общините в Столичната голяма община е и в безспорен интерес на самите тях. Така например, по силата на чл. 7 от закона за приложение на общия градоустройствен план на Столичната голяма община (Голяма София) терените на землищата на тези общини, които попадат в индустриалните зони, са станали вече част от землищата на Столичната голяма община, следователно те са лишени може би от едни от най-ценните им места, а всички последици от това — събиране на приходите от индустриалните заведения и пр. Това в известни случаи ще доведе дори до невъзможност за финансово съществуване на общините, тъй като се лишават от едни от най-значителните си приходи. С включването им в Столичната голяма община, тяхното положение от това гледище се урежда и финансово се заздравяват.

Гр. София, юни 1947 г.

Министър на вътрешните работи: Антон Югов

Председателстващ Райко Дамянов: Няма записани оратори. Пристъпваме към гласуване.

Който г-да народни представители са съгласни да бъде приет по принцип, на първо четене законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Уважаеми г-жи и г-да народни представители! Понеже нямаше никакви предложения за допълнение и изменения към представения законопроект, моля, той да бъде гласуван по спешност и на второ четене.

Председателстващ Райко Дамянов: Който са съгласни с предложението на г-н министъра на финансите, законопроекта да бъде гласуван по спешност и на второ четене, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете)

„ЗАКОН“

за изменение и допълнение на наредбата-закон за Столичната голяма община (Голяма София)

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители приемат заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете § 1)

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители приемат § 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете § 2)

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители приемат § 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете § 3)

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители приемат § 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете § 4)

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители приемат § 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Първа Димитрова (к): (Чете § 5)

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители приемат § 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към следната точка от дневния ред:

*) За текста на членовете виж първото четене на законопроекта на стр. 378.

Първо четене на законопроекта за отпускане народна пенсия на Стоян Костурков.

Моля секретаря да го прочете.

Секретар: Тодор Тихолов (с): (Чете)

„МОТИВИ“

към законопроекта за отпускане народна пенсия на Стоян Костурков

Г-да народни представители! Известни са заслугите към страната на дългогодишния член на прогресивната радикална партия, голям наш общественик, държавник и доскорошен министър на народното просвещение Стоян Костурков.

Израз на народна благодарност ще бъде решението да се отпусне на същия народна пенсия, която да обезпечи старията му.

Като имате това пред вид моля ви да разгледате изготвения за целта законопроект и да го гласувате.

Гр. София, 17 юни 1947 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за отпускане народна пенсия на Стоян Костурков

Член единствен. Отпуска се народна пенсия, в размер 30.000 лв. месечно, на бившия министър Стоян Костурков, от гр. София.

Председателстващ Райко Дамянов: Има думата народният представител Любен Боянов.

Любен Боянов (ЗНП): (От трибуната) Г-жи и г-да народни представители! Не бих взел думата, ако нямаше да направя едно конкретно предложение във връзка със сложените в дневния ред за законопроекта за отпускане народни пенсии.

Опозиционните групи дължат да заявят, че биха посрещали с радост всяко начинание, което цели да подпомогне действително заслужилите борци за народни свободи, както и честно служащите на народа хора. (Възгласи от мнозинството) Не се нервирайте, за да свърша по-скоро. Нищо лошо не съм казал още, за да не прекавате.

Министър д-р Иван Стефанов: Карай, карай! Още не сте казали! Значи възнамерявате да кажете! (Смях сред мнозинството)

Любен Боянов (ЗНП): Хайде де! Нищо още не сте чули. Това всъщност е най-лошото — преди да почнеш да говориш: лъжем! Чакайте малко. Тихо! (Възгласи от мнозинството)

Председателстващ Райко Дамянов: (Звъня)

Крум Миланов (к): Хайде карай!

Любен Боянов (ЗНП): Законопроектът за увеличение пенсията на съпругата на един от основателите на земеделското движение и негов идеолог, Янко Забунов, нашата парламентарна група и земеделска България посреща с радост. Ние заявяваме, че такива законопроекти, с които се цели подпомагане на действително заслужили към народа борци, ще бъдат подкрепени от нашата група. Но... (Възгласи от мнозинството)

Министър д-р Иван Стефанов: Ах, туй „но“!

Любен Боянов (ЗНП): Чакайте, не сте чули още нищо! — Но за да се поправи една несправедливост, с която поправка сме уверени, че и вие ще се съгласите, аз дължа да ви напомня, че борците за свобода, срещу кобурската династия, срещу кървавия режим на Цанков и срещу престъпното фашистко правителство са много, плеада. В тази жестока борба за установяване демокрация и свобода Земеделският съюз е дал своите първи хора. (Възгласи от мнозинството)

Един от комунистите: Като Петър Коев!

Любен Боянов (ЗНП): Моля, това няма да ме смути. Само удължавате работата на Събранието — това трябва да ви кажа.

Министър д-р Рачо Ангелов: Карай, карай!

Любен Боянов (ЗНП): Имената на тези първи хора на Земеделския съюз биха отнели на парламента много време, само за да ги споменавам.

Един от мнозинството: Нямайте нищо общо с тях.

Председателстващ Райко Дамянов: (Звъня)

Любен Боянов (ЗНП): Как тъй да нямам нищо общо? (Оживление сред мнозинството)

Същият от мнозинството: Разбира се, нямаме нищо общо.

Любен Боянов (ЗНП): Споменаването имената на тези първи хора на Земеделския съюз, казвям, би отнело много време. Аз ще се задържа да отбележа само няколко от тях, които са станали знаме в тази смела и героична борба. Аз мисля, че ще бъде неоправдано, ще бъде несправедливо, когато ние ще подпомагаме бедствувачата вдовица на дядо Янко Забунов, да оставим бедствувачите и остарели жени вдовици на останалите земеделски дейци и борци, които са дали безспорни доказателства, че през целия свой живот са били на върна служба на народа. Отбелязвам само Александър Димитров,

Райко Даскалов, Николай Петрини, дядо Цанко Бакалов, дядо Драгиев и още двама, а именно Марко Турлаков и Станко Момчев.

От мнозинството: Ей-й-й!

Един от мнозинството: И Коста Томов няма ли да споменеш?

Любен Боянов (ЗНП): Г-жи и г-да народни представители! Не мога да знам какво би било по-разумно от това, което предлагам от името на нашата опозиционна група и с което бихте се съгласили, а да няма възражения. Какво несправедливо има и срещу какво прекават и негодуват? Срещу това ли, че останалите бедствувачи вдовици на тези загинали в борбата сдружени земеделци трябва да бъдат подпомогнати? Срещу кого протестирате?

Крум Миланов (к): Срещу Марко Турлаков.

Любен Боянов (ЗНП): А-а, за Турлаков ли? (Оживление всред мнозинството)

Асен Бозаджиев (к): За Турлаков. Ти не можа да разбереш.

Любен Боянов (ЗНП): Асене! Ти поне не се ядосвай, защото сме от един край.

Г-жи и г-да народни представители! Вашата съвест ще прецени. Аз като съм ги казал, не съм ви задължил. Ние ви молим. Ние не се съмняваме, че в един момент, когато вие предлагате една огромна пенсия на водача на „голямата“ радикална партия, Стоян Костурков, ...

Христо Юруков (р): Ха сега! „Голяма“!

Любен Боянов (ЗНП): ... няма да се отнесете с пренебрежение, когато ние ви приканваме да гласувате един законопроект за подпомагане бедствувачите вдовици на тези истински борци, защото не може и сравнение да става между тях и него. (Ръкоплескания от опозицията) Когато Райко Даскалов създаваше радомирската република, кабинетът, в който участваше Стоян Костурков, смаза при Влада възнегодувалия справедливо народ, който тръгна да накаже самозабравилния се Кобург. И селяшка България ще остане огорчена, когато научи, че на такива хора се дава толкова морално възмездие. За мене народната пенсия е изриц на морална награда. За нея са достойни само достойни борци. Ние не можем да даваме пенсия на този и на онзи, защото тогава даването на народни пенсии ще загуби своята стойност. Не може да се дава пенсия по милост и за старост. Който е остарял, ще му гласуваме пенсия за старост и болест. Голяма част от вас са съвременници и сподвижници на тези земеделски мъченици. Аз съм убеден, че вие ще приемете това наше справедливо искане.

Аз моля г-н министър на финансите да има пред вид това наше предложение и да го постави на разглеждане в комисията. А то се състои в това: да се отпуснат народни пенсии на съпругите на убитите през фашисткия режим земеделски дейци и бивши министри, а именно: Агрипия Александрова Димитрова, от с. Горна Козница, Дупнишко, ...

Йордан Русев (ЗНП): Александър Димитров е първата жертва на фашизма в България.

Любен Боянов (ЗНП): ... Тинка Кирилова Павлова, от с. Александрово, Ловешко, ...

Йордан Русев (ЗНП): Тя има — да ѝ се увеличи.

Любен Боянов (ЗНП): ... Анна Димитрова Драгиева, от гр. Стара Загора, съпруга на дядо Димитър Драгиев, основателят, съветта на земеделското движение, Мара Николова Петрини ...

Един от опозицията: Петрини бе изгорен в Дирекцията на полицията.

Любен Боянов (ЗНП): ... Гана Цанкова Бакалова, съпруга на дядо Цанко ...

Един от мнозинството: Тя получава.

Любен Боянов (ЗНП): Мария Маркова Турлакова и Екатерина Станчева Момчева, в размер на 6.000 лв. месечно. Всички тия пенсии се равняват на една депутатска заплата.

С това смятам, че всякакви аргументи против, поради икономия, не ще бъдат убедителни за никого.

С така предлаганите справедливо народни пенсии аз смятам, че всички ще се съгласят и не ще се намери в тая зала поне един който да не смята, че по такъв начин ние ще зачетем най-добре партията на тия борци и ще окажем най-добро уважение към живите техни съпруги, които останаха не само верни техни другарки, но и верни последователи на техните завети. (Ръкоплескания от опозицията)

Председателстващ Райко Дамянов: Има думата г-н министър на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Уважаеми народни представители и народни представители! Аз съм удивен от това предложение, което се прави тук от страна на представител на опозиционните парламентарни групи, защото снощи народният представител Минчо Драндаревски ни представи един законопроект със съответните мотиви, написани от него и олобрани от тяхната парламентарна група, да бъде взети от мене и от мене внесен в Народното събрание.

Разбира се, както това е редно, още тази сутрин рано първата ми работа беше да извадя от джоба си този законопроект и да го пратя в Дирекцията на пенсията за съответно проучване. И аз мога да ви уверя, че нужното внимание ще бъде отдадено на предложението законопроект и проучването му ще отговаря напълно на сериозността, с която се предлага той.

Сега тук пред нас е поставен законопроектът за отпускане народна пенсия на Стоян Костурков и не трябва това да се бърка с други въпроси. С тези законопроекти за отпускане народни пенсии, които са сложени днес на дневен ред, нито се изчерпват онези, които са пострадали от фашизма у нас и са в една или друга степен жертви на активната борба срещу фашизма, нито пък се изчерпват всички онези, за които всеки би имал моралното право да се изправи пред Великото народно събрание и да каже: искам зачитането на народа чрез един ваш вот за народна пенсия.

Затуй аз смятам, че няма да бъде правилно да се постави гласуването на това предложение непременно във връзка с онези законопроекти, които са предоставени днес на Великото народно събрание, толкова повече, че в паметта на всички нас е пресен споменът за една скандална присяга от известно място тук в Народното събрание, когато се касаеше въпросът за подпомагане тъкмо на онези, които най-силно са пострадали в борбата срещу фашизма, които са дали най-скъпи жертви.

Така че аз смятам, че това изказване на народния представител, току-що говорил, има по-скоро целта за един ефект навън, за един агитационен ефект.

Любен Боянов (ЗНП): Не е вярно. Г-н министре! Аз оттеглям предложението си, ако г-н министърът поддържа декларацията си, че ще внесе другия законопроект, за да види, че не правя демонстрация.

Министър д-р Иван Стефанов: Аз съжалявам, че се отсича възможността, този законопроект, който се предлага от същата парламентарна група, от която изхожда и народният представител Боянов, да бъде внесен по надлежния ред и да бъде единодушно гласуван.

Аз мисля разглежданият законопроект да бъде гласуван така, както е представен. Ако предложението е целито само да се осуети гласуването на законопроекта на второ четене веднага, с това само се пречи на работата, на която уж искаме да служим заедно.

Любен Боянов (ЗНП): При декларацията на г-н министъра, че ще прсучи и внесе законопроекта, предаден му от Минчо Драндаревски, аз оттеглям предложението си, като смятам, че той ще одържи на думата си.

Министър д-р Иван Стефанов: Аз благодаря за това.

Прочее, моля да се гласува законопроектът и на второ четене.

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни да се приеме по принцип, на първо четене законопроектът за отпускане народна пенсия на Стоян Костурков, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Понеже не съществува предложение за изменение или допълнение към този законопроект, моля да бъде гласуван по спешност и на второ четене.

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с предложението на г-н министъра на финансите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Моля секретаря да го прочете.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„ЗАКОН“

за отпускане народна пенсия на Стоян Костурков.

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете член единствен)

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с така прочетен член единствен, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към следващата точка от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за увеличение народната пенсия на Олга Янко Ст. Забунова.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„МОТИВИ“

към законопроекта за увеличение народната пенсия на Олга Янко Ст. Забунова.

Г-жи и г-да народни представители! Съпругата на Янко Ст. Забунов — един от основателите на Българския земеделски народен съюз, заслужил общественик и идеолог на земеделското движение, получава народна пенсия от основен размер 2.754 лева месечно.

Тази пенсия при днешните условия на живота е недостатъчна за издръжката ѝ, като се има пред вид, че пенсионерката е на 75 годишна възраст, болна и без други доходи. За да бъде подпомогната г-жа Забунова, налага се основната ѝ пенсия да бъде увеличена на 6.000 лв. месечно.

Като имате това пред вид, моля ви да разгледате изготвения за целта законопроект и да го гласувате.

Гр. София, 17 юни 1947 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов.

*) За текста на член единствен виж първото четене на стр. 379.

ЗАКОНОПРОЕКТ

за увеличение народната пенсия на Олга Ст. Забунова
Член единствен. Увеличава се от 1 юли 1947 г., народната пенсия на Олга Янко Ст. Забунова, от гр. Плевен, от 2.754 лв. месечно на 6.000 лв.*

Председателстващ Райко Дамянов: Няма записали се оратори. Моля народните представители, които са съгласни да се приеме по принцип, на първо четене законопроекта за увеличение народната пенсия на Олга Янко Ст. Забунова, да вдигнат ръка. (Гласуват и народните представители от опозицията) Мнозинство, Събранието приема.

От мнозинството: Браво бе! (Веселост)

Любен Боянов (ЗНП): Защо се хилите?

Председателстващ Райко Дамянов: Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: При единодушния вот на законопроекта на първо четене смятам, че мога да предложа да бъде приет и на второ четене по спешност.

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с предложението на министъра на финансите, законопроекта за увеличение народната пенсия на Олга Янко Ст. Забунова да бъде гласуван по спешност и на второ четене, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„ЗАКОН“

за увеличение народната пенсия на Олга Янко Ст. Забунова*

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни със заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете член единствен)

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с така прочетен член единствен, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към следната точка от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за отпускане народна пенсия на Тамара Анастас Бендерова.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„МОТИВИ“

към законопроекта за отпускане народна пенсия на Тамара Анастас Бендерова

Г-жи и г-да народни представители! С наредбата-закон обнародвана в „Държавен вестник“, брой 6 от 9 януари 1943 г., бе отпусната, по доклад на г. министъра на войната народна пенсия на запасния генерал Анастас Бендерев, за дейното му участие в борбата за освобождаването на България. Генерал Бендерев е починал на 17 ноември 1946 г. и пенсията му е прекратена.

След смъртта си Бендерев е оставил без средства за издръжка съпругата си Тамара Ал. Бендерова. Справедливо е част от пенсията отпусната по-рано на съпругът ѝ, да се прехвърли на нейно име, за да прекара по-спокойно старините си.

Като имате това пред вид, моля ви да разгледате изготвения за целта законопроект и да го гласувате.

Гр. София, юни 1947 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за отпускане народна пенсия на Тамара Анастас Бендерова
Член единствен. Отпуска се от 1 януари 1947 г. народна пенсия в размер 3.000 лв. месечно на Тамара Анастас Бендерова, от гр. София.*

Председателстващ Райко Дамянов: Няма записани оратори. Моля народните представители, които са съгласни да се приеме законопроекта по принцип, на първо четене, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Моля законопроекта да се гласува по спешност и на второ четене, тъй като няма никакви предложения за допълнения или изменения

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с предложението на министъра на финансите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„ЗАКОН“

за отпускане народна пенсия на Тамара Анастас Бендерова.*

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

*) За текста на член единствен виж първото четене на същата страница по-горе.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете член единствен)

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с член единствен, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към следната точка от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за отпускане народна пенсия на Митка Бончева Вълчева — Димитрова.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„МОТИВИ“

към законопроекта за отпускане народна пенсия на Митка Бончева Вълчева — Димитрова

Г-жи и г-да народни представители! Прошестарната комисия при Великото народно събрание, в заседанието си на 15 май 1947 г., е взела решение да се отпусне народна пенсия в размер 10.000 лв. месечно на Митка Бончева Вълчева — Димитрова, от с. Радомирци, Луковитско, живуща в гр. София — Княжево, понеже е станала изработоспособна вследствие дейността ѝ като борец против фашизма, в народоосвободителната война.

Като имате това пред вид, моля ви да разгледате изготвения за целта законопроект и да го гласувате.

Гр. София, 17 юни 1947 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за отпускане народна пенсия на Митка Бончева Вълчева Димитрова
Член единствен. Отпуска се народна пенсия в размер 10.000 лв. месечно на Митка Бончева Вълчева-Димитрова, от гр. София — Княжево.*

Председателстващ Райко Дамянов: Няма записани оратори. Моля народните представители, които са съгласни да се приеме законопроекта по принцип, на първо четене, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Моля да бъде гласуван законопроекта на второ четене по спешност, тъй като няма никакви предложения за изменения или допълнения.

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с предложението на г-н министъра на финансите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете),

„ЗАКОН“

за отпускане народна пенсия на Митка Бончева Вълчева Димитрова.*

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете член единствен)

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с член единствен, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към следната точка от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за отпускане народна пенсия на Ефросина Николаева Сполатбог, Елисавета Якова Ал. Лаховска и на Иванка инж. Стефан Гецова.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„МОТИВИ“

към законопроекта за отпускане народна пенсия на Ефросина Николаева Сполатбог, Елисавета Якова Ал. Лаховска и на Иванка инж. Стефан Гецова

Г-жи и г-да народни представители! Прошестарната комисия при Великото народно събрание, в заседанието си на 29 май н. г., е взела решение да се отпуснат народни пенсии по 2.000 лв. месечно на Ефросина Николаева Сполатбог от гр. Търново, съпруга на заслужил в освободителната руско-турска война полковник Николай Николаевич Сполатбог, и на Елисавета Якова Лаховска, съпруга на бивш ветеран от освободителната война 1877/1878 г.

Същата комисия в заседанието си на 5 юни н. г., е решила да се отпусне на съпругата и децата на загиналия при злополука в Държавната електрическа подстанция в с. Мездра, Врачанско, инженер Стефан Гецов, народна пенсия в размер на 6.000 лв. месечно — 3.000 лв. за съпругата и по 1.500 лв. за децата — за заслуги на починалия инженер Стефан Гецов.

Като имате това пред вид, моля ви да разгледате изготвения за целта законопроект и да го гласувате.

Гр. София, 17 юни 1947 г.

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за отпускане народна пенсия на Ефросина Николаева Сполатбог, Елисавета Якова Ал. Лаховска и на Иванка инж. Стефан Гецова.
Чл. 1. Отпуска се народна пенсия по 2.000 лв. месечно на Ефросина Николаева Сполатбог, от гр. Търново, и на Елисавета Якова Ал. Лаховска от гр. София — Павлово.

*) За текста на член единствен виж първото четене на същата страница по-горе.

Чл. 2. Отпуска се народна пенсия на Иванка инж. Стефан Гецова от гр. София, в размер 6.000 лв. месечно, от които 3.000 лв. лично за нея и по 1.500 лв. на непълнолетните ѝ деца Пенка и Миланка. Пенсията на децата подлежи на прекратяване след навършване на 25 годишна възраст или след встъпването им в брак."

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни да се приеме по принцип, на първо четене законопроекта за отпускане народна пенсия на Ефросина Николаева Сполатбог, Елисавета Якова Ал. Лаховска и на Иванка инж. Стефан Гецова, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Моля, законопроекта да бъде гласуван на второ четене по спешност, тъй като няма никакви предложения за допълнения или изменения.

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с предложението на г-н министъра на финансите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Постъпило е предложение от народния представител Ефрем Митев.

Има думата г-н Ефрем Митев.

Ефрем Митев (с): (От трибуната) Уважаеми г-жи народни представители и народни представители! В предложението се засягат три жени. На първите две е посочено да се даде месечна пенсия по 2.000 лв., а на третата, г-жа Гецова — 6.000 лв., защото има деца, като изрично се казва, че за самата нея се дават 3.000 лв., а за децата ѝ по 1.500 лв.

В съгласие с досега гласуваните пенсии, правя предложение пенсията на двете жени да се увеличи от 2.000 лв. месечно на 3.000 лв. месечно. От справката, която направих, установих, че и двете жени са съпруги на руски офицери, участвали във войната от 1878 г. за освобождението на България, на една почтена възраст са и са в крайна мизерия. Смятам, че с 3.000 лв. ще могат да задоволят минималните си нужди.

Моля, уважаеми г-н министър да се съгласи с това предложение.

Председателстващ Райко Дамянов: Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Не възразявам против направеното предложение. (Ръкоплескания от мнозинството)

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„ЗАКОН“

за отпускане народна пенсия на Ефросина Николаева Сполатбог, Елисавета Якова Ал. Лаховска и на Иванка инж. Стефан Гецова."

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни със заглавието, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

Чл. 1. Отпуска се народна пенсия по 3.000 лв. месечно на Ефросина Николаева Сполатбог, от гр. Търново, и на Елисавета Якова Ал. Лаховска от гр. София — Павлово."

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с така прочетен чл. 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете чл. 2)

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към следната точка от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за 4% държавен погасителен заем 1947 г.

Докладчик Тодор Иванов (к): След окончателното разглеждане на законопроекта от комисията и след измененията, които тя внесе в него, законопроекта доби следния вид: (Чете)

„ЗАКОН“

за държавен погасителен заем 1947 г."

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни със заглавието, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 1. За по-правилно оползотворяване излишните средства при влоговете и кредитни институти и погасяване дълга на държавата към Българската народна банка от 3% държавни съкровищни бонове, разрешава се на министъра на финансите да сключи дългосрочен заем в размер около 30 милиарда лева и краткосрочен заем в размер около 8 милиарда лева."

Председателстващ Райко Дамянов: Има думата г-н министърът на финансите.

[*] За текста на чл. 2 виж първото четене на същата страница по-горе.

Министър д-р Иван Стефанов: Аз предлагам да се впише не „около“, а „до“ 8 милиарда лева. Не се касае да се сключи заем непременно от 8 милиарда лева. Може да бъде и 2 милиарда лева само.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-н докладчик! Какво ще кажете по предложението?

Докладчик Тодор Иванов (к): Нямам нищо против.

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с предложението на г-н министъра на финансите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народните представители, които са съгласни с чл. 1, заедно с приетата поправка, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 2. Дългосрочният заем ще носи 4% годишна лихва, платима с купони или по сметка и започваща да тече от 1 юли 1947 г., като погасяването му ще се извърши в срок от петнадесет години, смятано от 1 юли 1947 г., чрез равни годишни вноски, съдържащи лихва и погашение. Платежът на първото лихвено плащане ще бъде на 1 юли 1948 г., когато ще се плати и първото погашение на заема."

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 3. Краткосрочният заем ще носи 3% годишна лихва и се сключва по споразумение между министъра на финансите и съответните влогови и кредитни институти."

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 4. Плащанията на лихвите и погашенията на заемите ще се извършват по нареждане на Главната дирекция на държавните дългове от Българската народна банка, която за всяко плащане ще уведомява Главната дирекция на държавните дългове, водеща службата по заема."

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 5. Всички книжа (временни свидетелства, облигации, купони, лихви, разписки, деkontи и др.) и операции във връзка със сключването, упражняването и изплащането на заемите се освобождават от всякакви сегашни и бъдещи държавни и общински данъци, такси и гербов налог."

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 6. Необходимите кредити за изплащане лихвите и погашенията по заемите се предвиждат всяка година в бюджета на Главната дирекция на държавните дългове."

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 7. В заемите участват доброволно всички влогови и кредитни институти в размери, определени от министъра на финансите по споразумение със същите институти.

Българската земеделска и кооперативна банка ще поеме и припадения се дял на участие в заемите на Пощенската спестовна каса, която се задължава да държи блокиран влог в същия размер при тази банка, при лихвен процент не по-висок от този на заемите, който влог ще се деблокира процентно, съобразно плащанията по заема.

Общият съюз на популярните банки взема участие в заемите от свое име и от това на членуващите в него популярни банки, като разпределя съответното им участие. Извършеното от Съюза разпределение е задължително за популярните банки."

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 8. Влоговете и кредитни институти внасят определените им суми по дългосрочния заем с вальор от 1 юли 1947 г. при краен срок, определен от министъра на финансите. Невнесените в тоя срок суми се обременяват с 1% лихва месечно в полза на държавното съкровище."

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 9. При внасяне сумите за участие в дългосрочния заем, участниците получават, временни свидетелства от Главната дирекция на държавните дългове, които в последствие могат да бъдат заменени с облигации.“

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 9, моля да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 10. Държавата може да изплаща предсрочно дългосрочния заем по именната му стойност винаги, когато намери за добре, с предизвестие от един месец, обнародвано в „Държавен вестник“.“

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 11. Срещу заложане облигациите или временните свидетелства Българската народна банка може по нейна преценка и съгласно разпоредбата на нейните правила и наредби да отпусне заеми на влоговете и кредитни институти в размер най-много до 70% от номиналната стойност на заложените облигации или временни свидетелства.“

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 11, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 12. Подробностите и непредвидените в този закон случаи се уреждат с наредби, издадени от министъра на финансите.“

Председателстващ Райко Дамянов: Народните представители, които са съгласни с чл. 12, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към следната точка 12 от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за уреждане някои финансови въпроси на общините.

Има думата г-н докладчикът.

Докладчик Никола Павлов (з): (От трибуната. Чете)

„ЗАКОН

за уреждане някои финансови въпроси на общините.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с заглавието, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 1. Към чл. 74, т. 20, от наредбата-закон за градските общини се прибавя следната нова трета алинея: „Налогът върху извършената работа (ишлема) се изчислява върху средната продажна стойност на съответното производство през месеца, определена от общината, след като се съаднат разходите по ал. II“.

Алинея 3, 4, 5, 6, 7 и 8 стават съответно алинеи 4, 5, 6, 7, 8 и 9. В края на алинея V на същия член и точка се прибавя следното изречение: „Трудовопроизводителните кооперации не плащат този налог в продължение на 5 години от датата на влизане тази разпоредба в сила или от деня на основаване кооперацията след тази дата“. Тази разпоредба се прилага и за минало време, като платеното не се връща.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 2. чл. 75, т. 9 от наредбата-закон за градските общини и чл. 73, т. 9, от наредбата-закон за селските общини се изменя така: „Такси за игране с карти, табли, домино, бiliarд и други игри.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 2, моля да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 3. В края на чл. 76, ал. I, от наредбата-закон за градските общини и чл. 74, ал. I, от наредбата-закон за селските общини точката се изменя с запетая и се прибавят думите: „Както върху необложени, така и върху обложени от общините обекти“. Тази разпоредба има тълкувателен характер.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 4. В чл. 286 от закона за финансово облекчение и заздравяване на общините думите в началото на второто изречение: „Столичната голяма община и“ се заличават, а точката на края на съ-

щото изречение се заменя с запетая и се прибавят думите: „а Столичната голяма община събира същия налог в размери съответно до 20, 20-40 и 60 лева на литър.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 5. В чл. 44, алинея I, от закона за финансово облекчение и заздравяване на общините след текста на точка 9 се поставя точка и запетая и се прибавят думите: „10) фонд за постройка и обзавеждане на родилни дом, здравно съветателни станции за майки и деца и ясли по чл. 8 от закона за здравна защита на майчинството и детството“.

Алинея III на същия член се изменя така: „Набраните суми в този фонд общината може да изтегля без разрешение и изразходва само за целите на снетите фондове“.

Алинея IV на същия член се заличава.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 6. В чл. 48, ал. I, от закона за финансово облекчение и заздравяване на общините думата „шест“ се заменя с думата „осем“. В забелжката към алинея пета на чл. 48 след думите „веронизоведни общини“ се прибавят думите „и политическите партии.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 6, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 7. Разпоредбите на членове 12 и 13, буква „д“ от наредбата-закон за насърчение на градинарството се отменяват.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 8. Столичната голяма община, Главната дирекция за изграждане и възстановяване на Столицата, Столичната общинска банка, а също и училищното настоятелство, скотовъдните фондове, общинското стопанско предприятие „Витоша“, общинското стопанско предприятие месоснабдителна централа „Рила“ и Столичното общинско стопанско аптечно предприятие „СОСАП“ при Столичната голяма община, се освобождават за срок от 3 години — от 1 януари 1947 г. до 31 декември 1949 г., от заплащане на всякакви данъци по закона за данъка върху общия доход и закона за данъка върху оборота; същите учреждения и предприятия и общинското стопанско предприятие „Хоремаг“ при Столичната голяма община, не плащат от 1 януари 1947 г. до 31 декември 1949 г., вносни мита, данъци, налози, берии, такси, герб, товарни и други права и др., включително и таксите по чл. 3 и 71 от закона за митниците, за всички предназначени за техните нужди, но не и за продаж, доставка от чужбина извършени направо или чрез предприемач.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„§ 9. Столичната голяма община, Главната дирекция за изграждане и възстановяване на Столицата, Столичната общинска банка, а също и училищното настоятелство, скотовъдните фондове, общинското стопанско предприятие „Витоша“, общинското стопанско предприятие месоснабдителна централа „Рила“, столичното общинско стопанско аптечно предприятие „СОСАП“ и общинското стопанско предприятие „Хоремаг“, при Столичната голяма община, се освобождават за срок от 3 години — от 1 януари 1947 г. до 31 декември 1949 г. от вноски в разни държавни и други фондове и сметки, плащания и др., както следва:

1. Вноска в „изравнителния фонд за цените на електрическата енергия“, представляваща разликата между определените продажни цени на електрическата енергия за консуматорите и признатите за всяко електрическо предприятие тарифи за покриване необходимите разходи — 19-то постановление на Министерския съвет, „Държавен вестник“, брой 49, от 1 март 1945 г.

2. 1% от приходната част от бюджета на общината, включително общинските стопански предприятия, внасяни в „общ фонд за подпомагане на студентите от висши учебни заведения в България“ — § 1 от закона за изменение и допълнение на закона за учредяване „общ фонд за подпомагане студентите от висшите учебни заведения в България“, „Държавен вестник“, брой 189 от 20 август 1946 г.

3. Ежегодно предвиждане в бюджета на общината суми, внасяни в предприятието „Санаторно-курортно управление“, — чл. 6, буква „е“ от закона за санаторно-курортно управление, „Държавен вестник“, брой 200, от 2 септември 1946 г.

4. 50% от глобите за нарушение на наредбата-закон за снабдяване и цените, внасяни в „изравнителния фонд на цените“ — чл. 60 от наредбата-закон за снабдяване и цените.

5. Налог върху консумираната електрическа енергия внасяна във фонд за „електрификация на страната“ — чл. 42 от наредбата-закон за „електрификацията на България“, „Държавен вестник“, брой 3, от 4 януари 1945 г.

6. 40% от приходите от кариерните материали, извадени от държавните кариери в коритото на р. Искър и др., внасяни във фонд за напояване и отводняване на земите — законът за допълнение на закона за експлоатация на кариерите, „Държавен вестник“, брой 24, от 2 февруари 1944 г.

7. 3% от brutния приход от уредените от общината автомобилни съобщения в района на Столицата, внасяни в фонд „Пътища“ — чл. 31 от закона за автомобилните съобщения, „Държавен вестник“, бр. 136, от 20 юни 1940 г.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

§ 10. Отсрочва се изплащането на дължимите от 1 януари 1947 г. до 31 декември 1949 г. вноски по посочените в този член заеми на Столичната голяма община, като същите вноски се поделят и изплащат на съответни нови падежи след последните вноски по заемите, а именно: безлихвено — заема от 703.000.000 лв., 4%, 1925 г. от фонд „Общински налози“ и лихвено — заемите 290.000.000 лв., 6%, 1941 г. от Българска народна банка, 200.008.125 лв., 5%, 1942 г. от Българска народна банка и 100.000.000 лв., 7%, 1937 г. от Българска земеделска и кооперативна банка.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

§ 11. Признават се за законни налозите върху спиритните пийтиета по първи извършен бюджет на Столичната голяма община за 1947 г., събрани или дължими за времето от 1 януари 1947 г. до влизане в сила на този закон.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 11 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към следната точка 13 от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за горите.

Има думата г-н докладчикът.

Докладчик Бочо Илиев (к): (От трибуната) Г-да народни представители и представители! Комисията направи в закона някои изменения, които ще ви прочета при съответните текстове. (Чете)

ЗАКОН

за изменение и допълнение на закона за горите“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

§ 1. Увеличават се в петорен размер глобите в чл. чл. 146—150; 152—155; 157; 159—161; 163; 165—170 и 178, както и сумите по заличаване по чл. 150.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 1 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

§ 2. В чл. 144, ал. V, приема следния текст: „стойността на повредата се изчислява по специална тарифа, утвърдена от министъра на земеделието и държавните имоти.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 2 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

§ 3. В чл. 161, ал. II, думите: „постройката се разваля по административен ред“, се заменят с думите: „разрешението за построяването (откриването на дъркорезницата или заведението се унищожава.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 3 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

§ 4. Създава се нова алинея I към чл. 179, със следното съдържание:

„Наказателните постановления, с които се налага глоба или конфискация, или се присъждат суми за залесяване или обезщетение в размер не по-голям от 1.500 лв. поотделно не подлежат на обжалване.“

В алинея I, която става алинея II, думата „постановленията“ се заменя с думите: „всички останали постановления“, а алинея II и III стават съответно алинея III и IV.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 4 от закона, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

§ 5. Създава се нов чл. 191а, със следното съдържание: „Когато едно лице, след като е осъдено, с влязло в законна сила постановление, извърши друго нарушение в продължение на

две години, предвидената глоба за второто и следващите нарушения се удвоява.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 5 от закона, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

§ 6. Създава се нов чл. 170а, със следното съдържание:

„Ако едно лице извърши, в продължение на 2 години повече от 3 нарушения, за които има влезли в законна сила постановления, за глоби и обезщетения общо над 10.000 лв., същото се изпраща на принудителна работа в трудововъзпитателно общежитие до 6 месеца.“

Изпращането на принудителна работа в трудововъзпитателните общежития става по предложение на Министерството на земеделието и държавните имоти с заповед от министъра на вътрешните работи и е независимо от другите наказания по закона за горите.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 6, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

§ 7. Създава се нов чл. 193а, със следното съдържание:

„Когато глобата, поради несъстоятелност, се заменя с зашпране повече от 5 дни, нарушителят се изпраща на принудителна работа в предприятие от областта на горското стопанство.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 7 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

§ 8. В чл. 173, ал. I, след първото изречение се прибавя следното ново изречение: „Органи на горската власт са и длъжностните лица при предприятието „Държавни гори.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 8 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

§ 9. В ал. II на чл. 174 след думата: „лесничейт“ се прибавят думите: „или съответният директор на местното предприятие „Държавни гори.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 9 от закона, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

§ 10. В ал. I и ал. V на чл. 175 след думата „лесничейт“ се прибавят и думите: „или съответният директор на местното предприятие на „Държавните гори.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 10 от закона, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

§ 11. За прилагането на тоя закон се издават наредби, одобрени от министъра на земеделието и държавните имоти.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с § 11 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към следващата точка от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за висшето образование:

Има думата г-н докладчикът.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): (От трибуната) Г-жи и г-да народни представители! Комисията предлага една малка промяна в мотивите към законопроекта, а именно прибавя се един пасаж, който се слага във втората колона след трета алинея, със следното съдържание:

„Като се признава за целесъобразно факултетите при Софийския университет: агрономическия, лесовъден, зоотехнически и ветеринарен да бъдат обединени в една отделна селско-стопанска академия, непосредствено подчинена на Министерството на народната просвета, натоварва се последното да направи нужните за това приготовления. Времето на провеждането на тая реформа да се определи от Министерския съвет.“

Председателстващ Райко Дамянов: Който г-да народни представители са съгласни с направената добавка към мотивите на законопроекта за висшето образование, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): (Чете)

„ЗАКОН“

за висшето образование

Председателстващ Райко Дамянов: Които г-да народни представители са съгласни със заглавното на закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): (Чете)

„Общи положения

Глава I

Цел и устройство

Председателстващ Райко Дамянов: Които г-да народни представители са съгласни с подзаглавието, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): В чл. 1, ред седми, се заличават думите „Висшето богословско училище в София“; след края на първата алинея се добавят думите: „Народното военно училище „Васил Левски“ и Военната академия „Сава Раковски“; след това следва следният нов текст: „Забележка. Годишните на следването, организацията на отделите и катедрите и програмата на Военното училище „Васил Левски“ и Военната академия „Сава Раковски“ се предоставят за уреждане на Министерството на войната.“

И след края на втората алинея се прибавят думите: „и на комисията по висшето образование.“

Председателстващ Райко Дамянов: Които г-да народни представители са съгласни с чл. 1 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): В членове 2 до 7 включително няма никакви промени.

Председателстващ Райко Дамянов: Въпреки това ще ги гласуваме, без да се четат.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 2 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 3 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 4 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 5 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 6 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 7 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 8. На края на втората алинея се прибавят думите: „При разглеждане на конкретни въпроси комисията има право да поканва представители на съответните професионални и научни организации и вещи лица със съвещателен глас.“

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 8 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 9 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

*) За текста на членовете на законопроекта виж първото четене на стр. 312.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к):

Глава II

Управление

Чл. 10. На третия ред думата „двама“ се заменя с „един“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 10 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 11 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 11, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 12 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 12, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 13. На третия ред думата „двама“ се заменя с „един“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 13 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 14 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 14, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к):

Глава III

Преподаватели

Точка трета се изменя така: „Асистенти: главни асистенти, старши асистенти, асистенти и доброволни асистенти (хонорувани и нехонорувани).“

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 15 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 16 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 16, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 17 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 17, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 18 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 18, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 19 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 19, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 20 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 20, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 21 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 21, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 22 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 22, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 23. Във втората алинея на първия ред съюзът „и“ се заличава и се поставя запетая; след думата „доценти“ се прибавят думите „и асистенти“. От втория и третия ред се заличават думите „а от техническите факултети — и асистентите“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 23 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 24. В първата алинея на първия ред съюзът „и“ се заличава и се поставя запетая, а след думата „доцентите“ запетаята се заличава и се прибавят думите „и лекторите“.

В третата алинея на първия ред съюзът „и“ се заличава и се поставя запетая, а след думата „доценти“ се прибавят думите „и лектори“; на втория ред след думата „останат“ се прибавят думите „на същите длъжности“. Думите „професори и доценти“ се заличават и на края се прибавят думите: „и министъра на народната просвета“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 24 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 25. В първата алинея на четвъртия ред след думата „образование“ се прибавят думите „по специалността“.

Втората алинея се заличава изцяло.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 25 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 26. В началото на втората алинея думите „След три години и“ се заличават и вместо тях се поставя думата „Асистентите“.

Д-р Михаил Геновски (з): На втория ред думата „те“ се заличава.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Да, думата „те“ се заличава.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 26 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 27 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 27, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 28. В третата алинея на втория ред думите „който прослужи три години“ се заличават.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 28 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 29 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 29, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 30 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 30, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 31 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 31, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 32. Във втората алинея думите „повече от“ се заменят с „до“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 32 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 33 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 33, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 34 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 34, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 35 добива следната нова редакция: (Чете) „Чл. 35. Броят на часовете на седмичните лекции и упражнения на редовните преподаватели (редовни, извънредни професори, редовни доценти), на редовни лектори, на хоноруваните преподаватели (професори, доценти, временни преподаватели и лектори) и на асистентите (редовни и хонорувани), както и хоноруването на тези лекции и упражнения се определя в общ правилник. В същия правилник се определя и хоноруването при про. извеждане на изпити.“

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 35 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 36 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 36, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 37. В алинея втора на третия ред след думата „него“ се прибавят думите „и обясненията на обвиняемия“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 37 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к):

Глава IV

Студенти

Чл. 38 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Има думата народният представител Минчо Драндаревски.

Минчо Драндаревски (ЗНП): Г-да народни представители! Моля да приемете към чл. 38 една прибавка: „Учениците от средните земеделски училища при постъпването в Университета имат привилегия в агрономическия факултет — постъпват без изпити и, второ, 50% от местата в агрономическия факултет остават на разположение на ученици завършили земеделски училища.“

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): На предложението на народния представител Драндаревски не му е мястото в този закон. Този въпрос ще се разрешава с правилника на Университета, а също така със закона за народната просвета. Той го предложи и в комисията и не се прие по това съображение. Не е предложение, което трябва да влезе в закона за висшето образование.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 38, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 39 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 39, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 40 добива следната нова редакция: „Постъпването във висшите учебни заведения на служещи от държавни и обществени учреждения се урежда в правилника.“

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 40 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 41. На края се прибавя нова четвърта алинея със следното съдържание: „Студенти, изключени за фашистка, противонародна дейност и дисциплинарни простъпки, могат да бъдат амнистирани след една година от академическия съвет, съгласно специален правилник, ако покажат приобщаване към народорепубликанския ред в страната.“

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 41 заедно с добавката, направена от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 42. Точка „г“ добива следната нова редакция: „деца на служители по ведомството на народната просвета и на служителите при всички учебни заведения и на пенсионерите.“

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 42 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 43 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 43, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 44 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 44, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 45 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 45, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к):

Глава V

Учение и изпити

Чл. 46 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 46, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 47 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 47, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 48 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 48, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 49 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 49, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 50 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 50, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 51 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 51, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 52 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 52, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 53 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 53, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 54 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 54, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к):

ДЯЛ ВТОРИ

Университети

Глава I

Университет „Климент Охридски“ в София.

Чл. 55. На третия ред след думата „Агрономически“ се прибавя думата „Богословски“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 55, заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 56 — без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 56, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 57.

Вместо „Приложна математика — 1 катедра“ прибавя се „Математическа статистика и застрахователно дело — 1 катедра“. По-надолу след „Геология — 1 катедра“ се прибавя нов ред: „Палеонтология — 1 катедра“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 57, заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 58.

На четвъртия ред вместо „История на правото (българско и славянско) — 1 катедра“ се прибавя: „История на българско и славянско право — 1 катедра“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 58, заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 59. На страница 11, осмия ред, думата „Консервативно“ се заменя с думата „Консервативен“.

След пункт 17 се прибавя нов пункт 18, последен, „Зъболекарна клиника“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 59, заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 60. След „Аграрна политика — 1 катедра“ се прибавя нова катедра „Кооперативно земеделие — 1 катедра“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 60, заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 117 става чл. 61, като се правят в него следните промени.

На първия ред думите „Висшето богословско училище“ се заменят с думите „Висшия богословски факултет“.

Към чл. 61 се прибавя и чл. 118, със следните промени. Думите „във Висшето богословско училище“ се заменят с думите „в Богословския факултет“.

В последната алинея в началото думите „във Висшето богословско училище“ се заменят с думите „в Богословския факултет“. На края на същата алинея след думата „музика“ се поставя запетая и се прибавят думите „Руски език и научна философия“.

Към чл. 61 се прибавя и чл. 119, със следната промяна: на третия ред думите „във Висшето богословско училище“ се заменят с думите „в Богословския факултет“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 61, заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 61 става чл. 62. — Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 62, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 62 става чл. 63. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 63, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 65 става чл. 64. На края „Основна на агрономията — 1 катедра“ става „Земеделие и фуражно производство — 1 катедра“.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 64, заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 64 става чл. 65. След „Финансова наука — 1 катедра“ преди думата „Статистика“ се прибавя думата „Обща“. „Приложна статистика“ става „Специална статистика“.

След думите „Държавно и конституционно право“ се прибавят думите „с увод в правото“, а два реда по-надолу думите „с увод в правото“, след думите „Гражданско и търговско право“, се заличават.

В предпоследната алинея след пункт втори „Кооперативно дело“ се прибавя нов пункт трети: „Парично и кредитно дело“. Пункт трети става пункт четвърти, като думите „Банково и“ се заличават и пунктът става така: „Застрахователно дело“. Пункт четвърти става пункт пети и пункт пети става пункт шести.

Д-р Михаил Геновски (з): Пропуснахте да докладвате, че в пункта „Стопанска отчетност и контрол“ думите „и контрол“ се заличават.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Да.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 65 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 65 става чл. 66. — Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 66, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 66 става чл. 67. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 67, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 67 става чл. 68. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 68, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 68 става чл. 69. Алинея първа се заменя със следния текст: „Всички обществени лечебни заведения в София се поставят на разположение за педагогическа, лечебна и научна дейност на Медицинския факултет. Администрирането и собствеността на същите се запазват, както досега.“ Алинея трета се заличава.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 69 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 69 става чл. 70. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 70, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 70 става чл. 71. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 71, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 71 става чл. 72. Този член се изменя така:

„Държавата предава на Софийския университет „Климент Охридски“ за нуждите на лесовъдския факултет заедно с оборотните им капитали, сгради и инвентар държавните горски стопанства „Гешова планина“ и „Петрохански проход“. Тези стопанства се обособяват в учебно-горски стопанства, като предприятие на самоздръжка с оглед на учебните и научно-изследователски цели.

Персоналът по стопанството преминава по ведомството на Министерството на народното просвещение, като запазва правата си по закона за горите.

За нуждите на обучението в лесовъдския факултет Министерството на земеделието ще предоставя възможности и в други горски стопанства-служби за използване горички и залесяване, дървопреработвателни и дестилационни заведения.“

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 72, заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 72 става чл. 73. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 73 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к):

Глава II

Университет

„Пансий Хилендарски“ в Пловдив

Чл. 73 става чл. 74. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 74, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 74 става чл. 75. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 75, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 75 става чл. 76. След: „Частно земеделие (растениевъдство) — I катедра“ се прибавя „Кооперативно земеделие — I катедра.“

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 76, заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 76 става чл. 77. Алинея първа се изменя така: „Всички обществени лечебни заведения в Пловдив се поставят на разположение за педагогическа, лечебна и научна дейност на медицинския факултет. Администрирането и собствеността на същите се запазват, както досега.“

В алинея втора, на края, думите: „2) сградата на Духовната семинария“ се заличават.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 77 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 77 става чл. 78. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 78, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 78 става чл. 79. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 79, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 79 става чл. 80. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 80, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к):

Глава III

Университет

„Кирил Славянобългарски“ във Варна

Чл. 80 става чл. 81. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 81, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 81 става чл. 82. В реда „Стопанска отчетност и контрол — I катедра“, думите „и контрол“ се заличават.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 82, заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 82 става чл. 83. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 83, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 83 става чл. 84. В алинея втора, думите „4) Корабостроително инженерство“ се заличават.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 84 заедно с измененията, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 84 става чл. 85. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 85, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 85 става чл. 86. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 86, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 86 става чл. 87. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 87, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 87 става чл. 88. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 88, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 88 става чл. 89. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 89, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 89 става чл. 90. Без промяна.

ДЯЛ ТРЕТИ

Висши специални училища

Глава I

Държавна политехника в София

Чл. 89 става чл. 90. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 90 заедно с изменението, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 90 става чл. 91. В реда „Висша геодезия — I катедра“ пред думата: „Висша“ се прибавят думите: „Низша и“.

След реда „Кадастър и земеустройство — I катедра“ се прибавя нов ред: „Астрономия, карти проекции и геофизика.“

На края се прибавя следният нов ред: „Организация на технически предприятия и строежи.“

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 91 заедно с изменението, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 91 става чл. 92. В реда „Неорганична и аналитична химия — I катедра“ думата „аналитична“ става „аналитична.“

В реда „Органична химична технология — I катедра“ думата „органична“ става „неорганична.“

На края се прибавя следният нов ред: „Самолетостроене с теория на самолета.“

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 92 заедно с изменението, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 92 става чл. 93. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 93, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 93 става чл. 94. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 94, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 94 става чл. 95. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 95, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 95 става чл. 96. Без промяна.

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 96 заедно с изменението, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к):

Глава II

Висше техническо училище в Русе

Чл. 96 става чл. 97.

В алинея I думите: „с един отдел — по машинно инженерство“ се заменят с думите: „с следните отделения: 1) машинно инженерство, 2) електромашинство и 3) индустриална химия.“

На края се прибавят следните катедри:

„Обща електротехника — I катедра.“

Теоретична и измервателна електротехника — I катедра.

Електрически машини — I катедра.

Приложна електротехника — I катедра.

Слаботокова и високочестотна електротехника — I катедра.

Неорганична и аналитична химия — I катедра.

Електростопанство — I катедра.

Органична химия — I катедра.

Физикохимия — I катедра.

Неорганична химична технология — I катедра.

Органична химична технология — I катедра.“

Председателстващ Райко Дамянов: Г-да народните представители, които са съгласни с чл. 97 заедно с изменението, които са направени от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

(Подпредседателят Атанас Драгиев заема председателското място)

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 97 става чл. 98. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 98 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к):

Глава III

Висше училище за стопански и социални науки „Д. А. Ценов“ в Свищов

Чл. 98 става чл. 99.

В реда: „Стопанска отчетност и контрол — I катедра“ думите „и контрол“ се заличават.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 99 от законопроекта, както се доклада, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 99 става чл. 100. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 100 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 100 става чл. 101. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 101 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 101 става чл. 102. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 102 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 102 става чл. 103. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 103 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 103 става чл. 104. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 104 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к):

Глава IV

Висше училище за физическа култура в София

Чл. 104 става чл. 105. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 105 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 105 става чл. 106. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 106 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 106 става чл. 107. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 107 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 107 става чл. 108. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 108 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 108 става чл. 109. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 109 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 109 става чл. 110. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 110 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 110 става чл. 111. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 192 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 198 става чл. 193. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 193 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 199 става чл. 194. На шестия ред се заличават думите: „и контрола“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 194 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 200 става чл. 195. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 195 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 201 става чл. 196. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 196 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 202 става чл. 197. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 197 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 203 става чл. 198. На третия ред след „образованието си“ се прибавят думите „през следващата сесия“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 198 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 204 става чл. 199. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 199 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 205 става чл. 200. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 200 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 206 става чл. 201 и добива следната нова редакция:

„Чл. 201. Преподавателите и асистентите от държавно-стопанския отдел на юридическия факултет и на Държавното висше училище за финансови и административни науки се назначават във факултета за стопански и социални науки, след като се вземе мнението на комисията за висшето образование при Министерството на народното просвещение.“

„Следния начин се назначава в лесовъдния факултет при Софийския университет „Климент Охридски“ преподавателите и асистентите от лесовъдските отдели при агрономическо-лесовъдските факултети в София и Пловдив.“

Административният персонал при Държавното висше училище за финансови и административни науки се назначава в факултета за стопански и административни науки се назначава в факултета съвет.

Административният персонал при лесовъдния отдел на Софийския агрономическо-лесовъдски факултет се назначава в лесовъдния факултет.

До сливането на държавно-стопанския отдел на юридическия факултет и Държавното висше училище за финансови и административни науки последното праша свой представител в комисията за висшето образование.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 201 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 207 става чл. 202. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 202 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 208 става чл. 203. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 203 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 209 става чл. 204. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 204 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 210 се заличава. Чл. 211 остава само с втората си алинея като чл. 205: „Държавното висше училище за финансови и административни науки упражнява своя бюджет до деня на фактическото му преминаване в факултета за стопански и социални науки при Софийския университет „Климент Охридски“.“

Първата и третата алинея на чл. 211 се заличават.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 205, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Комисията прие следния нов чл. 206. „Инвентарът, пособията и библиотеките, които се използват от досегашните лесовъдни отдели при агрономическо-лесовъдните факултети в София и Пловдив, стават собственост на лесовъдния факултет при Софийския университет „Климент Охридски“.“ Скотовъдната ферма на агрономическия факултет в София става собственост на новия зоотехнически факултет.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 206, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

(В залата влиза министър-председателят г-н Георги Димитров, посрещнат от членовете на бюрото, министрите и народните представители от мнозинството със ставане на крака и продължителни ръкоплескания)

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): „Особени наредби“. Чл. 212 става чл. 207. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 207 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 213 става чл. 208. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 208, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Кирил Драмалиев (к): Чл. 214 става чл. 209. Без промяна.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 209 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Ръкоплескания от мнозинството)

Пристъпваме към следната точка от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за намаляване броя на кръчмите и ограничаване пиянството.

Моля г-н докладчика да докладва законопроекта.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Комисията по Министерството на вътрешните работи направи някои промени в законопроекта със съгласието и на министъра на вътрешните работи. Тия промени се състоят в изменението на някои членове, в допълнението на някои текстове, в прибавянето на два нови члена, 11 и 12, и в някои редакционни поправки и препомериране на членове.

Всичко това ще бъде разяснено на съответното място при четенето на отделните членове от законопроекта, към което пристъпваме. (Чете)

„ЗАКОН

за намаляване броя на кръчмите и ограничаване пиянството.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля г-да народните представители, които са съгласни със заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„I. Намаляване броя на кръчмите

Чл. 1. Във всяко населено място може да има най-много по една кръчма на всеки 800 жители, според последното преброяване.

По решение на общинския съвет в населени места с по-малко от 800 жители може да се остави една кръчма.

Забранява се откриването на нови кръчми от частни пътнепродавци.“

В първата алинея на този член след думите „800 жители“, комисията прибави думите „а в селища над 30.000 жители — на 1.000“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители са съгласни с чл. 1, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 2. Всяко населено място се разделя на толкова еднакви райони, колкото е броят на кръчмите, които му се падат съгласно чл. 1. Във всеки район може да има само една кръчма.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 3. Комисията в състав: председател — кмета или негов заместник и членове — един общински съветник, избран от общинския съвет, представители на милицията, на местния комитет на О. Ф. и на Сдружението на търговците определя районите и решава коя от наличните в района кръчми да се остави.“

Всички останали кръчми се затварят в двумесечен срок от решението на комисията.“

В този член комисията направи следните промени:

В първата алинея след думата „комисия“ прибави думите „в срок не по-късно от 1 септември 1947 г.“, а след думите „на местния комитет на О. Ф.“ прибави думите: „на ОРПС в градовете, ОЗПС в селата, на градските и селски женски дружества, на санитарните власти“.

Във втората алинея думата „двумесечен“ замени с думата „тримесечен“, а накрая след думите „на комисията“ прибави думите „без право на обезщетение“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители са съгласни с чл. 3, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 4. Затварят се всички кръчми, които се намират на разстояние до 150 метра от минните и фабричните предприятия, училищата и казармите.“

При определяне коя кръчма да бъде оставена в района, комисията взема пред вид местонахождението, размерите, удобствата, приспособленията и хигиеничните условия на помещението.

При равни условия затварят се онези кръчми, чиито собственици са били наказвани за нарушения на законите или административните наредби.“

В първата алинея на този член комисията замени цифрата „150“ с цифрата „200“, след думата „училищата“ вместо съюзът „и“ постави запетая, а в края на текста след думата „казармите“ прибави думите: „читалищата и военните клубове“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 4, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 5. Счита се за кръчма всяко заведение, което има като основна търговска дейност продажбата на спиртни питиета на дребно и в което се извършва консумация на спиртни питиета. Такива са например всички питейнопровадници, аперитиви, механи, бирхалета и други подобни. Ресторантите и гостилниците, в които продажбата на дребно и консумацията на спиртни питиета е странична и допълнителна дейност, не се засягат от ограничението, предвидени по-горе, освен от предвиденото ограничение в ал. 1 на чл. 4.“

При спор дали едно заведение е кръчма или ресторант, въпросът се разрешава от областния директор, а за София — от директора на милицията. Решението на областния директор или на директора на милицията могат да бъдат отменявани или изменявани само от министъра на вътрешните работи.“

Комисията заличи в края на първата алинея думите „освен от предвиденото ограничение в алинея 1 на чл. 4“ и прибави следното изречение: „Такива ресторанти и гостилници, които се намират до 200 м. от заведенията, посочени в чл. 4, алинея първа, не могат да продават спиртни питиета.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 5, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 6. Общинският съвет решава колко и кои от допуснатите по закона кръчми да се превърнат в общински, но във всяка община трябва да има най-малко една общинска кръчма.“

В този член комисията добави следните две нови алинеи: „Общината преустройва поне едно от заетите от нея заведения в хотел-ресторант.“

Във всички кръчми, ресторанти, бозаджийници и други подобни заведения задължително се продават безалкохолни вина.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 6, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 7. С оглед на местните нужди, общинският съвет може да реши да не закриват някои от съществуващите странноприемници (ханаши), ако се преустройват и обзаведат в ресторанти и хотели.“

В текста на този член във втория ред комисията заличи думите „някои от“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 8. Помещенията, които са били използвани за кръчми, затворени по силата на този закон, се предоставят на разположение на комисията, предвидена в глава IV от закона за наемите.“

На същата комисия се предоставят помещенията, използвани за кръчми към 1 януари 1947 г., макар и след тази дата съдържателите им да ги използват за други цели.

По решение на общинския съвет, общината може да откупи инвентара на тези заведения, срещу заплащане по пазарната им цена, определена от комисия с председател — представител на данъчното управление и членове — представител на общината и на Сдружението на питейнопровадниците.“

Комисията прибави след алинея втора на този член следната нова алинея трета:

„Същата комисия дава по предпочитание закритите питейни заведения: близките до училищата за детски занимални — за деца от училищна възраст, а близките до мини, фабрики и учреждения — за дневни детски домове, столове за работници и служещи и други техни нужди, а всички останали — за нужди на други културно-обществени организации.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 8, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„II. Мерки против пиянството

Чл. 9. Министърът на вътрешните работи или упълномощено от него лице определя работното време на кръчмите и времето, през което може да се сервират напитки в ресторантите и гостилниците.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 10. Забранява се достъпът в кръчмите на лица, проявени за хронически алкохолични или пияници. Общинският съвет съставя списък на такива лица. Списъкът се обявява с заповед от околния управител.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Нов член. (Чете)

„Чл. 11. На всички питейни заведения се забранява да дават опиртни питиета на шофьори, машинисти и ватмани по време на работа.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 11, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Нов член. (Чете)

„Чл. 12. Вземания, които произтичат от продажба на дребно и консумация на спиртни питиета, не могат да се събират по съдебен ред.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 12, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Член 11 става чл. 13. (Чете)

„Чл. 13. Забранява се продажбата и консумацията на спиртни напитки в лавките и магазините при минните и индустриални предприятия, в казармите, в биофетите на читалищата и театрите, в училищните сгради, в лавките при спортните игрища, туристическите хижи, почивните домове и клубовете на сдруженията с идеална цел.“

Министърът на вътрешните работи може да забрани продажбата и консумацията на спиртни напитки на дребно и в други обществени места, когато се налага в интереса на обществен ред и спокойствие, както и да издава общи наредби относно вътрешния ред, начина на продажбата в общинските и частни кръчми и консумацията на спиртните напитки.“

В края на първата алинея на този член комисията заличи думите и клубовете на сдружения с идеална цел.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 13, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Чл. 12 става чл. 14. (Чете)

„III. Допитване до населението за затваряне на кръчмите

Чл. 14. Допитване до жителите на общината за затваряне на кръчмите се извършва, когато общинският съвет реши или когато едва трета от избирателите подпишат писмено предложение до областния директор. То може да се произведе за всички селща в общината или само за отделни населени места.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 14, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Чл. 13 става чл. 15. (Чете)

Чл. 15. Областният директор с заповед свиква избирателите на определен ден, който трябва да бъде неделен, да се произнесат по въпроса за затваряне на кръчмите.

Тази заповед се разгласява на населението най-малко 10 дни преди датата на допитването.

Един ден преди и в самия ден на допитването всички кръчми в населеното място трябва да бъдат затворени.

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 15, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Чл. 14 става чл. 16. Чл. 16. Допитването се извършва по реда на закона за избирателни народни представители за обикновено Народно събрание, с измененията и допълненията, предвидени по-долу.

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 16, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Чл. 15 става чл. 17. (Чете)

Чл. 17. За затваряне на кръчмите се гласува с бюлетини с ръкописен или печатен текст: „За затваряне“, а против — с бюлетини с текст: „Против затваряне“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 17, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Чл. 16 става чл. 18. (Чете)

Чл. 18. Изборните книжа се изпращат чрез общинското управление на областния съд, който проверява редовността на гласуването и прогласява резултата от допитването.

Ако 60% от подадените гласове са за затваряне на кръчмите, счита се, че населението е решило тяхното затваряне.

В този случай областният директор разпорежда по административен ред да бъдат закрити всички кръчми в общината.

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 18, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Чл. 17 става чл. 19. (Чете)

Чл. 19. Общината, в която са затворени кръчмите по реда на тази глава, е длъжна в месечен срок, откакто е приведено в изпълнение решението да открие според нуждата един или повече общински магазини за продажба на спиртни напитки.

В тези общински магазини се забранява консумацията на спиртни напитки, а се извършва продажба за домашна консумация.

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители приемат чл. 19, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Чл. 18 става чл. 20. (Чете)

Чл. 20. След допитването се затварят ония заведения, в които продажбата на спиртни напитки е основната търговска дейност, а на онези, в които тази продажба е странична и допълнителна дейност се забранява продажбата на спиртни напитки.

В случай на спор относно характера на заведението, въпросът се разрешава от областния директор, решенията на когото могат да бъдат отменявани или изменявани само от министъра на вътрешните работи.

Министър-председател Георги Димитров: Предлагам след думите „министъра на вътрешните работи“ да се прибавят думите: „със съгласие на Министерския съвет“ Не може да се дават такива широки права на министъра на вътрешните работи.

Същите думи „със съгласие на Министерския съвет“ ще трябва да се прибавят и във втората алинея на чл. 13 след думите „министърът на вътрешните работи“

Председателстващ Атанас Драгиев: Моля г-да народни представители, които са съгласни с така прочетен чл. 20, допълнен с предложението на г-н министър-председателя, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Подпредседатели: { (г) АТАНАС ДРАГИЕВ
(г) РАЙКО ДАМЯНОВ

Които са съгласни с предложението на г-н министър-председателя, в гласувания вече чл. 13 да се прибавят във втората алинея след думите „министърът на вътрешните работи“ думите „със съгласие на Министерския съвет“, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Чл. 19 става чл. 21. (Чете)

„IV. Наказания

Чл. 21. Който търгува със спиртни напитки на дребно в други заведения и места, освен в заведенията определени по настоящия закон, се наказва с тъмничен затвор и глоба от 10.000 лв. до 200.000 лв.

Който допуска консумация на спиртни напитки в общодостъпни заведения, освен в ония, определени по настоящия закон, се наказва с глоба до 100.000 лв. и тъмничен затвор до 1 месец.

Който консумира спиртни напитки в такива общедостъпни заведения се наказва с глоба до 50.000 лв.

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители са съгласни с чл. 21, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Чл. 20 става чл. 22. (Чете)

Чл. 22. За други нарушения на този закон или на издадени въз основа на него заповеди и нареждания на органите на властта нарушителите се наказват с глоба до 100.000 л.

Председателстващ Атанас Драгиев: Които г-да народни представители са съгласни с чл. 22, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Д-р Михаил Геновски (з): Да живее министър-председателят! (Продължителни ръкоплескания)

Има думата г-н министър-председателят.

Министър-председател Георги Димитров: Г-жи и г-да народни представители! Великото народно събрание прие на първо четене проекто-конституцията. Може да се каже, че ние имаме вече основния закон, като основа на нашата Народна република. На второ и на трето четене могат да бъдат направени известни поправки и изменения, но в никой случай основните положения на конституцията на Народната република няма да бъдат изменени.

Великото народно събрание така също прие най-важните законопроекти, необходими за близкия период.

Сега, както знаете, предстои събирането на храните от новата реколта, осигуряването на прехраната на населението и фуража за добитъка. Предстои така също усилено провеждане на двегодишния държавен народостопански план, именно през най-благоприятния строителен сезон.

Правителството счита, че в това време народните представители трябва да бъдат в средата на народа, между своите избиратели.

Правителството предлага, заседанията на Великото народно събрание да бъдат отложени до 15 септември включително. Следващото заседание на Великото народно събрание да бъде насрочено на 16 септември т. г. Ако стане нужда, вследствие на някои особени обстоятелства, Великото народно събрание да бъде свикано за няколко дни, това ще бъде направено.

Ние се надяваме, че това предложение на правителството ще бъде прието единодушно от Великото народно събрание. (Продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с предложението на г-н министър-председателя, да се даде на Великото народно събрание една ваканция до 16 септември т. г., моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Продължителни ръкоплескания от народните представители от мнозинството, станали прави)

Г-да народни представители! Както беше съобщено, във Великото народно събрание е внесен законопроект за одобрение договора за мир между България и Съюзените и Сдружените сили. Законопроектът ще бъде изпратен в комисията по Министерството на външните работи, която ще направи доклад пред Великото народно събрание.

Дневният ред за следващото заседание на 16 септември, 15 ч., е следният:

1. Одобрение решенията на прошетарната комисия, протоколи № 7 и 8.

Моля ония г-да народни представители, които са съгласни с този дневен ред, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Закривам заседанието.

(Закрито в 21 ч. 45 м.)

Секретари: { (г) ПЪРВА ДИМИТРОВА
(г) ТОДОР ТИХОЛОВ

Началник на Стенографското отделение: (г): ТОДОР АНГЕЛИЕВ